ԺԲ. ՏԱՐԻ 3540 (Ն. Տ.) 12 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1895 30 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1895 25 ՃԷՄԱԶԻԻԼ ԱԽԸՐ 1313 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքի միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հետեւեալ տան տպագրական մելաններով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ԱՅՎԱԶՈՎՍՔԻ

Մեծանուն ծովանկարիչը՝ հակառակ իր ութսուն հասակին ու կէս դարէ աւելի շրջանի մը մէջ արտադրած հոյակապ գործերուն՝ իր ձեռքն ու վրձինը յոգնած չզգար բնաւ և միտքն ու երեւակայութիւնը կը պահեն իրենց երիտասարդական կորովը։

Արուեստագէտի այս արտակարգ բեղմնաւորութիւնը, որ հեռուէն կը յափշտակէ զմեզ, իրեն մօտեցողներուն վրայ մանաւանդ կը թողու կենդանի ու հիացական տպաւորութիւն մը որուն արձագանգը լսել հաճելի է միշտ։ Այս արձագանգներէն մէկը բերաւ այս օրերս Թէոդոսիայէն Բերայի ֆրանսերէն թերթի մը ուղղուած թղթակցութիւն մը որ կը նկարագրէ Այվազովսքիի արուեստանոցին տուած այցելութիւն մը։ Այցելուն մեկնելը է անկէ՝ զարմացած այն մշտատեւ երիտասարդութեանը վրայ որ յատկանիշն ըլլալ կը թուի անոր անժխտելի տաղանդին, ու կատարելապէս գիտակից այն ալոր գործունէութեան և յամառ աշխատութեան որոնք վայրկեան մը չեն տկարացած։ Ամէն հռչակաւոր արուեստագէտի մը կեանքին մէջ տխուր ժամ մը կայ, այն ժամն է ուր՝ զգալով որ վրձին կը դողայ իր ձեռքին մէջ կը հարկադրուի հրաժարիլ աշխատութենէ, իր փառաւոր անցեալին յիշատակներովը միայն ապրելու համար. արդ, կ՚երեւայ թէ գրուած է որ Այվազովսքիի համար այդպիսի ժամը չի պիտի հնչէ բնաւ. վասն զի, իր արուեստագիտական ասպարէզն ընդգրկելու 52 րդ յոբելեանին տօնուելէն ութ տարի ետքը և Ամերիկայի մէջ նկարահանդէս մը կազմակերպելէն երկու տարի ետքը, անխոնջ վարպետը առաջիկայ տարուան համար կը պատրաստէ բոլորովին նոր գործերու հաւաքածոյ մը զոր ի ցոյց պիտի դնէ Պետերբուրկի մէջ։ Այդ նկարահանդէս ամփոփումը պիտի ըլլայ մեծ արուեստագէտին կեանքին և գործերուն։

Նկարներու երկար շարքի մը մէջ, Այվազովսքի կը պատկերացունէ Բարգերը, Լիգուրիան, Վոսփորը, Իտալիան, Կովկասը, և ուրիշ հրաշալի տեսարաններ, այնքան կենդանի երանգներով որ աշխարհի մէկ ծայրէն միւսը կը փոխադրեն դիտողը ու երազի թեւերով իրական ճանապարհորդութիւն մը կատարողի տարօրինակ զգայութիւնը կուտան անոր։ Իր նկարներու այս մասին մէջ յայտնի կ՚երեւայ որ արուեստագէտն՝ իր երեւակայութեան թռիչը կասեցուցեր է տեղ տեղ, իրականութենէն չի հեռանալու զգուշութեամբ. բայց աւելի ազատ կը զգայ ինքզինքը նկարներու երկրորդ շարքի մը մէջ ուր իր վրձինը յաղթական կը հանդիսանայ. ծովը կը պատկերացունեն անոնք, իր կապոյտ հանդարտութեանը մէջ կամ փոթորկալից՝ մռայլ երկինքին տակ. ծովը իր ամեհի ալիքներովը կամ իր անթափանցելի մշուշովը որոնց այլազանութիւններուն պատկերացումը սիրելական հաճոյքն է վարպետին։

Դիցաբանական երկու մեծ նկարներէ ետք, թարմ իրականութեան մը ծնունդ, այցելու-թղթակցին ուշադրութիւնը գրաւեր է հոյակապ նկար մը՝ Հանդարտութենէ փոթորիկ։ Վեց մետր երկայնութեամբ և երկու ու կէս մետր լայնութեամբ կտաւի մը վրայ կը նշմարուի, ձախ կողմէն, շոգենաւի մը մեկնումը նաւահանգիստէն, հանդարտ օդով մը որ աքանչելի գոյնք մը կը խառնէ գուարթ ճամբորդներուն. բայց անզգալաբար, ծովուն ծփանքը կը սկսի. յետոյ, միշտ անզգալաբար, ալիքները կ՚ուռին ու փրփրադէզ կը դառնան, մինչ հորիզոնը մութ ամպերով կը ծածկուի ու փոթորիկը կը պայթի կատաղի ծովուն վրայ որուն ալիքները կերթան փշրուիլ կարծես շրջանակէն դուրս,—և հեռուն՝ հեզիկ, կանաչ ու ամեհի անդունդին մէջ, կը նշմարուի վերջին բեկոր արկածեալ նաւուն։

Այս նկար, որուն գաղափարը եզական պիտի երեւայ, խորին տպաւորութիւն կը թողու տեսողին վրայ, որ մէկ ակնարկով կ՚ընդգրկէ Ովկէանոսը, որուն ահեղի քմահաճոյքները, շօշափելի մէկ պատկերը, այլաբանական մէկ խորհուրդը կընծայեն բաղդին քմահաճոյքներուն։ Իմ վերջին նկարահանդէսս պիտի ըլլայ այս՝ ըսեր է Այվազովսքի այցելու-թղթակցին, անոր մեկնելու պահուն, և ինչպէս կը գուշակուի անոր նկարագրութենէն՝ Հանդարտութենէ փոթորիկը իր մեծագոյն հրաշակերտը։

Թղթակիցը, որ ֆրանսերէն կը գրէ ֆրանսերէն թերթի մը և օտար ընթերցողներու համար, իր հիացման մէջ բան մը մոռցեր է յիշելու, Այվազովսքիին հայ ըլլալը։ Բարեբաղդաբար, այս կարգի թերացումներ իրենց նշանակութիւնը կը կորսնցունեն Այվազովսքիի համաշխարհային համբաւին առջեւ որ նոյնքան պատուաբեր է թէ տաղանդին ու արուեստին՝ որքան ազգին որուն կը պատկանի։

Ուրախութեամբ կ՚օգտուինք առիթէն, ամեն անգամ որ թերթ մը կամ հանդէս մը կը խօսի անոր նորագոյն արտադրութիւններուն վրայ, և կիմանանք թէ մեծանուն ծովանկարիչը, իր արուեստանոցին մէջ առանձնացած, արդար հանգիստ մը վայելելու տեղ իր ներշնչումները կը յանձնէ կտաւին. գովեստ չէ այլ եւս որ կը փնտռենք իր վրայ, այլ գործելու եռանդին յարատեւութիւնը որ ամենէ աւելի կը սքանչացունէ զմեզ։ Նոյն բանը կը պատմէր Թէոդոսիոյ թղթակցութիւնը զոր ծանօթացուցինք, և կ՚ուզէինք որ ադիտել այդ անխոնջ ձեռքը ու կայտառ միտքը խթան մը ըլլային բոլոր այն հայ երիտասարդներուն որոնք արուեստագիտական ասպարէզն ընդգրկելու կը պատրաստուին կամ թեւակոխած են արդէն. ու մեծագոյն օրինակն առնէին այդ մեծ վարպետէն։

ՏԱՂ–ԳԻՒՂԻ ՔԱՀԱՆԱՆ

Արեւելքի Նոյեմ. 25ի թուոյն մէջ՝ կարդալով Տ. Գալուստ քահանայի վախճանման առթիւ Նիկոմիդիայէն տրուած տեղեկութիւնք, տեսայ որ նամակագիրը չէ գտեր արձանագրութիւն՝ թուականները ճշդելու, վասն որոյ ուզեցի, յիշողութեանս ներածին չափ, նպաստել իրեն, հետեւեալ քանի մը բացատրութիւնները տալով։

Տ. Գալուստի քահանայանալն 50–53 տարի չէ եղած բանդի, եթէ չեմ սխալիր, ձեռնադրութիւնն եղաւ 1849 կամ 50 թուականին Հոգեգալստեան օրը, և այն պատճառաւ Գալուստ անուանեցաւ, ինչպէս իր քարոզին մէջ յայտնեց բարեյիշատակ Ստեփան Սրբազան (Աղաւնի)։ Ուրեմն 45 կամ 46 տարի է ձեռնադրուիլն, և ոչ աւելի։

Նորա Արմաշու վանուց վարժարանը մտնելուն թուականն ալ, 1830, ճիշդ չէ։ Այդ թուական՝ նոյն վանուց առաջին ժառանգաւորաց վարժարանին բացման թուականն է, որ եղած է խնամով Թաքթաքեան Պօղոս Պատրիարքի,— յայնժամ վանական նոյն վանուց,— ուր միակ ուսուցիչ էր Մուրատ վարժապետ Բերիացի, հրաժարեալ ՚ի վերջ կոյս 1842 տարւոյն։ Եւ Տ. Գալուստ՝ նորա առաջին 40 աշակերտաց մէջ չէր,—որոց անուանց ցանկը տեսած եմ երբեմն,— այլ վերջը մտած է հոն։

Իսկ ձեռնադրութեան ժամանակ, Ստեփան Սրբազան (Աղաւնի), ոչ թէ Պոլսոյ Պատրիարքութենէ հրաժարեալ՝ կը գտնուէր ի Նիկոմիդիա,— նորա հրաժարիլն յայնժամ 8–9 կամ աւելի տարի էր,— այլ, ինչպէս յայտնի է, նոյն միջոցին առաջնորդը և Արմաշու վանահայրը լինելով։

Եւ Տատեան մեծահանճար և բազմերախտ Յովհաննէս պէյը՝ այն ժամանակ արքունի գործարանաց շինութեան առթիւ չէ որ ի Նիկոմիդիա կը գտնուէր,— քանզի նոցա շինութիւնը քանի մը տարի յառաջ աւարտած էր, և ամենայն յաջողութեամբ կը բանէին,—այլ նոյն միջոցին կրնար հոն գտնուիլ, վասնզի, բաց ի վաճառականութենէ, վերատեսուչն էր նաեւ իր շինած չուխայի և կերպասուց գործարաններուն, և իւր փեսայ Ստեփան էֆ. Զայեանն իրեն փոխանորդ գրած լինելով՝ ինքն ալ մերթ ընդ մերթ կ՚այցելէր։

Սա եւս թող ըսուի թէ, բարեյիշատակ պէյին [illegible] ամբողջական չկրնար համարուիլ, այլ կրօնական բարի նախանձու, քանզի բարեպաշտաբար պէյն,— Հայոց Մեկենասը,—էր նաեւ բարեպաշտ քրիստոնեայ և խիստ նախանձախնդիր պաշտպանութեան Ս. Եկեղեցւոյն։

Այսու պատեհութեամբ կը տեսնենք Մուրատ վարժապետի տուած քաջ դաստիարակութեան մէկ օրինակն ալ՝ յանձին Տ. Գալուստ քահանայի, (որոյ նման շատեր յօրինած է Մուրատ վարժապետ) զոր կը գրուատէ ժամանակին ամենէն ուսեալ մէկ Եպիսկոպոսը (Աղաւնի), ոչ նաեւ ուսեալ Ամիրայի մը առջեւ, (յայնժամ Ամիրայ կը կոչուէր Տատեան Յովհաննէս պէյ), որ անձամբ քննելով կը հաստատէ Եպիսկոպոսին վկայութիւնը թէ. «Այդ քահանան Պոլսոյ քահանաներէն աւելի ուսումն և արժանաւորութիւն ունի իր այդ գիւղական կերպարանքով» ինչպէս կը կարդանք Արեւելքի նոյն նամակին մէջ։ Իսկ այժմեան Ս. Առաջնորդն «իր գեղեցիկ դամբանականով ի վեր հանեց վախճանելոյն արժանիքն, և անոր վրայ մանրանիշ ըրաւ մանաւանդ բարի քրիստոնեան, եկեղեցւոյ պարտաճանաչ պաշտօնեան և խղճամիտ քահանան»։

Նոյն իսկ նամակագիրն ալ արժանաւոր գովեստիւք կը լեցնէ իւր թուղթը, փափաքելով որ Տաղ գիւղի արդի քահանան եւս նմանող ըլլայ հանգուցելոյն։

Եւ մենք իրեն կը ձայնակցինք։

Ա. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

Այ-Ստեփանոս 29 Նոյմ. 1895

ՀԻՆ ԲԱՐՔԵՐԷՆ

ՈՂՈՐՄԱԾԸ

Դ.

Վարդիկը՝ կարծես նախազգուշակութիւն մ՚ունեցաւ և տրտում մ՚անցաւ բոլոր իրիկունը։ Կը կասկածէր, կը վախնար իր փոքր աւելի չաղցաւ, չորաճճինները գէչ տեղէ մը բանիցին, կարապետի մարդասիրական զգացումներուն կը դիմէին, որ իր օգնութեան կարօտ եղողներուն խնայել չէր գիտեր։

—Լա՛ւ, ըսաւ անմիջապէս, դա պարտականութիւն է. թող գայ և վերադառնայ։ Կորուկ կերպով տուաւ որոշումը։ Վարդիկն անկարող եղաւ՝ ինչ ինչ շարժումներով արգիլել ամուսնոյն այդ որոշումը։ Աչքով, ունքով ըրաւ, դէմքը տխրեցուց, տօզը ծանրացուց, կարելի չեղաւ։ Կարապետը չէր հասկնար անոր բուն նպատակը։ Այնքան բարի էր, որ չէր կրնար մտքէն անցունել թէ նշանաւոր պագիրեան մը իր դէմ խաբէութիւն ընէ։ Թակարդը յօրինուած էր, Վարդիկը տարակուսեցաւ՝ և երբ հասուցին զինք պագիրեանի վրանին ներքեւ, իր կանխամտածութիւնը ճշդուեցաւ. կին չկար հոն։

Երկու ժամ անցած էր, երբ որ ծառաները լուր բերին թէ՝ Կարապետը քնացած է։ Պագիրեանը կամացուկ մը ձիերը բերնել տուաւ և այն տեղէն մեկնեցան խոտոր ճանապարհով մը։ Գանձը հետերնին էր։

Շատ ու քիչ, Աստուած գիտէ, Կարապետ քնէն զարթաւ, նոյեց ինչ նոյեց, Վարդիկը չէր եկած, տղաք դեռ կը քնանային։ —Ա՛հ, նկատեց ինքն իր մէջ, Վարդիկն ինչո՞ւ ուշացաւ, տխուր տղաք քնուկ են, կեցիր աչք մը տամ պագիրեանին, ու դառնամ. Ծառերու տակերներուն մէջէն գաղրշտելով սկսեց գնալ յառաջ,—վա՜յ, ճանբա՛ն կորուցի, իմ հաշւովս պագիրեանը բլրի ազրին վրայ էր, հապա ինչ եղաւ։ Քիչ մը կեցաւ, ականջը գետին զարկեց, կրօրի ձէն անգամ չկար։ Տէ՛ր Աստուած, կը մտածէր, ճշմարիտ որ ճանբան կորուցեր եմ, և գիժ ոչխարի պէս՝ չորս կողմն ոլորտաւ։

Ելի դարձաւ տղայոց մօտ, խորհուրդ մ՚անցած էր միտքէն, վառած խուշը փայտ մ՚առաւ՝ իբր լոյս, և այս անգամ, յիշած աղբիւրին կողմը քալեց։ Կարաւան չկար, բայց լուսին միջոցաւ կրցաւ տեսնել թէ՝ իրիկուն հոն թափած էր կարաւանը։ Մաղմղած կրակը դեռ կ՚երեւար, կային և յարդի փշրանքներ և այլն։

Այն ատեն գտաւ իրականութիւնն ուրուականի նման կանգնեցաւ իր դէմ, նոր հասկցաւ։ Բոլոր մարմինը կը դողար, ի՛նչ. Վարդուկին իմ ձեռքէս առի՛ն ինձմէ։ Իր հոգին մեծ էր և համբերութիւնը անսահման, ուրիշ որ ըլլար անկարելի էր որ պառկելով՝ կոծ՛ը, կոծ՛ը չթափէր բերնէն վար։

Տխրութեամբ դարձաւ զաւակներուն մօտ, անոնց սրտերը չփեց, զարթեցուց և տղոց պակասէն յառաջ մէկին շալկելով, միւսն գրկելով՝ ճամբայ ինկաւ, յուսալով թէ կը գտնէ կարաւանը և Վարդիկը։ Այս հաշւով՝ երեք օր ճամբայ գնաց։ Առտուընէ մինչ իրիկուն՝ երկու տղաքն ալ կուլային կը ճչէին և մայրերնին կը փնտռէին։ Ի՛նչ հոգով հասարակ կը յաջողէր ձէներնին կտրել, կարելի չէ նկարագրել։ Շատ անգամ ինքն ալ երախայ տղու պէս հետերնին կուլար։ Կզգար որ հոգեկան մեծ փորձանքներու մէջ էր և դիմադրաւելու՝ իր ոյժը կը պակսէր հետզհետէ։

Տունէն մեկնելուն վեցերրորդ օրը նա հասած էր Արաքս գետին եզրը, հանդիպակաց կողմն անցնելու համար։ Կը յուսար մօտակայ աւաններու մէջ հանդիպիլ պագիրեանին, և Արաքսէն անդին քանի մը աւաններ ու քաղաքներ կային, որոց անուններն յիշած էին իրեն այն տխուր իրիկուան ձիապանները։

Գարուն էր, Արաքս կատաղի, փրփրալից, սրտաբեկոտ կ՚արշաւէր և կը զարնուէր քարերուն։ Վտանգաւոր էր անցքը, և Կարապետը սկսաւ երկմտիլ։ Մի կողմէ Վարդիկի միտքը, միւս կողմէ ջրին վտանգը իր միտքը կը պղտորէին և մնաց երկու քարին մէջ։ Երկա՛ր սպասեց գետեզրը. գուցէ ճամբորդ մը հանդիպի, այլ ոչ որ երեւցաւ։ Ամէն անգամ որ մշտակայ ծառերէն խշրտուք մը կ՚ելնէր, Կարապետը ճամբորդ մը կ՚ոչքէր, ի զո՜ւր։ Հեռո՛ւն, ջրի հոսանքի ի վար ջրաղաց մը կար, հոն ալ երթալ դժուար էր։ Բարակ ճամբայ մը կ՚երեւար լեռան կողերէն, որու վրայէն սատանայի մազ ունեցողները միայն կրնային անցնիլ։

Վճռեց փորձել ջուրը։ Լող գիտէր պզտիկուց։ Լաթերն հանեց և ջուրը նետուեցաւ։ Ալեկ էր, շատ զօռ հոսեր, թէեւ ջուրը սաստիկ քշո՛ն էր, բայց կը յուսար որ պիտի կարենար անցնիլ։ Որոշեց որ երկու անգամով փոխադրէ տղաքները, որ մի գուցէ, ծանրութենէն ջրի սաստկութեանը չդիմանայ, և վտանգ մը պատահի։

Նա յառաջ շալկեց Վարդանը, փոքրիկն և ընկաւ ջրին մէջ։ Օհանը գետեզրը նստած կը խաղար փայլուն քարերու հետ, Կարապետը հազիւ կէս բրած էր, երբ միամիտ Օհանի հեկեկումնալի ճչւյն ականջին հասաւ, գլուխը դարձուց առաջնորդութեամբ՝ մէկէն ի մէկ ետեւի կողմն դարձաւ, և հայրական աչքերը մանկապատաւ սրտայուզութեամբ նշմարեցին որ՝ ամեհի գայլ մը իր ճիրաններուն մէջ առած Օհանը կը թռչէր դէպ ի լեռ՝ անցնելով բլրոց և ծառերու մէջէն։ Կարապետի ուշը թռած էր, ա՛լ ոչ ջուր կը տեսնէր և ոչ լոյս, միայն ձեռքերը թեթեւութիւն մը զգացին, երբ որ ջրին մէջ կը գլորէր Վարդանը։ Կարծես հրեշտակ մը խոսեց իր հոգին, ձեռքը տարաւ շալակ։ Վարդանն ալ չկար։ Պատուհասի պէս սկսաւ ինքն իր վրայ դառնալ։ Ջուրին մինչ անդունդը՝ կը մխրճէին իր հրացած հայեացքները, գետը կը բանար իր ծոցը՝ կը բացուէր կը փոխչէր այդ մոգական հայեացքին, և Վարդան չկա՛ր։

Այդ ամէն քանի մը երկվայրկեանէն կատարուեցաւ՝ ելեկտրական արագութեամբ, և թէ՛, Կարապետի աչքերն հուսկ ուրեմն նշմարեցին, որ Վարդանը հոսանքն ի վար այնքան հեռացած էր ջրի երեսով՝ ա՛լ անկարելի է հասնիլ։

Գայլն և ջուրն իրենց երկու զոհերն ալ կորուցին աչքերէն։

Կարապետի հոգեկան էութիւնն երկու կտոր եղած էր, մէկը գայլի հետ, միւսն ալ ջրին հետ. մարմինը անզգայ արձան մ՚էր, վերջին ալիքը զարկաւ շրջեց, և իր ներքեւ պլուլեց զայն ալ։

* * *

Տասնուհինգ տարի անցեր էր այդ օրերէն։

Իրիկուն մը Ա.. քաղքին քովերը կանաչազարդ մարգագետնի մը վրան, իր բեռները կը թափէր մեծ կարաւան մը։

Նա ամէն հինգ տարին անգամ մը կայցելէր այս վաճառաշահ քաղաքը, և ինչպէս աւանդութիւն կը վկայէ՝ հին ատեններն սովորութիւն էր ամեն մեծ պագիրեաններուն այցելած քաղաքներու գլխաւորին վայելուչ ընծաներ տալ։ Մեր ծանօթ պագիրեանը՝ որու անունը չենք գիտեր, շատ անուանի էր իւր ընծաներու կողմէն։ Ամեն քաղաքաց գլխաւորներ զինքը կը յարգէին, կը սիրէին և իւր նուէրները մեծագին ու չքնաղ տարբերներ ըլլալով՝ ամենէն կը հաւնուէր, իւր հարստութիւնն ալ արմանք և զարմանք պատճառելով։

Պագիրեանը նոյն իրիկուն ուշ իմացաւ, որ քաղքին գլխաւորը մեռած էր, և հարկ էր նորին հետ ծանօթանալ։ Առջի իրիկուընէն պատրաստուեցաւ և երկու անձամբ նժոյգ, չորս ձիաբեռն ալ զանազան տարրերներ հետն առած՝ անոր բնակարանը գնաց։ Տակաւին զինք ճանչցող ծառաներ կային հոն, լուր տուին վերը՝ արժանաւոր դրուատներով, և պագիրեանը ներկայացաւ ու մատոյց իւր ընծաները։

Նոյն օր կէս գիշերին՝ կարաւանի մէջ վէճ մը ծագեցաւ, ծառաներ քանի մը գողեր նշմարեր էին, որոնք հետեւեալ բառական մանրուքով կարգին անցունել կը ձգէին։ Առջի անգամն էր Ա.. քաղքին մօտեր այս տեսակ բան մը կը պատահէր,— հե՛հ, ըսաւ պագիրեանը, չէ, չեմ աւտորնար. գող չկայ հոս, բայց կարաւանապետը։

Այս խորհրդին մէջն էր նա, հրաւիրակ մը գալով քաղքէն հրաւիրեց զինքը պագիրեանն ալ երեկոյեան ընթրիքի, որ տեղի պիտի ունենար քաղքի երեւելեաց ներկայութեամբ։

—Լա՛ւ, պատասխանեց պագիրեանը, ամենայն խոնարհութեամբ կուգամ. միայն թէ, եթէ կը ներէք քիչ մը երկիւղ ունիմ կարաւանէն բաժնուելու, վասնզի այս գիշեր գողեր տեսնուեցան, յառաջիկային ալ կրնայ վախցուիլ. եթէ հնար է՝ կրկնեց խոնարհութեան ձեւ մը ընելով պաշտօնէի ներկայութեան, երկու երեք հաւատարիմ ծառաներ ղրկուէին տեղ, որ բացակայութեանս հսկէին բեռներուն։

Հրաւիրակը մեկնած էր։ Հրաւիրեալներն հաւաքուելէն յառաջ՝ պագիրեանի խնդրանաց համաձայն երկու ծառաներ կամ աւելի լաւ զօրականներ կարաւանը ղրկուեցան և պագիրեանին գալուստը փութացուցին։

Հրաւիրեալք բոլորը ներկայ էին, պագիրեանը մասնաւոր ուշադրութեան առարկայ դարձած էր, և խնճոյքի ուրախ զուարթ կը շարունակուէր։

ԳՕՂԱՄ

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (16)

ԲԻԷՌ ՏԷԼՔՈՒՌ

ԴԱՏԱԿԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔ ՄԸ

Երիտասարդը պատմած էր իր պատմութիւնը. մանկամարդ աղջկան իրենը. կարճ էր։ Որբուհի, բնաւ տեսած չէր հայրն ու մայրն, աշխարհիս վրայ տակաւին երկու անձեր սիրած էր, մեծ հայրն ու մեծ հօրքոյրը։ Բայց այս երկու սէրեր որքան ալ մեծ ըլլային, արգելք չէին ըլլար ուրիշ սիրոյ մը, և Ալիս շատ կը շիկնէր երբ իր նշանածին կը խոստովանէր թէ կը սիրէ զինքը։

Այս երկու երիտասարդներ որ իրարու այնքան յարմար էին, անբծօրէն կապած էին իրենց կեանքն։ Իրենց նշանախօսութիւնը մէկ ակնարկով կատարուած էր. երկուքն ալ բարոյապէս միացած կը նկատէին զիրար՝ ամուսնութիւն բառը մէկ անգամ մը իսկ առանց խառնելու իրենց խօսակցութեանց։

Բայց եթէ արտասանած չէին դեռ, պատճառն այն է որ չէին կրցած առանձին խօսակցիլ ամեն վկայէ զերծ, և իրենց անհամբերութիւն կ՚աւելնար այս մշտակայ արգելքէն իսկ։ Ալիս գիտէր Մաքսիմին բնակութիւնը։

—Վաղն, ըսաւ օր մը անոր անմիջապէս, պիտի ընդունիք...

Աւելի չէր ուզեր ըսել, և խոյս տուաւ։

Երիտասարդն հասկցաւ թէ իր սիրեցեալը գերագոյն որոշում մը տուած էր։ Ուստի յաջորդ օրուան սպասեց անհամբերութեամբ։

—Աւասիկ նամակ մը քեզի համար, Մաքսիմ, ըսաւ տիկին Մարիօն, առտուն իր զաւկին սենեակը մտնելով։

Երիտասարդն առաւ զայն տենդագին։

Բացաւ և ստորագրութիւնը նայեցաւ։

Նամակն Ալիս ստորագրուած էր։

Մաքսիմ, փոխանակ կարդալ սկսելու, մօրը նայեցաւ, յետոյ երկու ձեռքերով գլուխը բռնելով՝ համբոյր մը դրաւ գեղանի Մարիօնին այնքան մաքուր ճակտին վրայ։

—Թող գիս, մայր, ըսաւ... Երջանիկ եմ։

Ալիս տը Լօնբրէ Մաքսիմին կը շնորհէր իր սիրոյն առաջին ժամադրութիւնը։

Մաքսիմ կը կարդար ու նորէն կը կարդար. յանկարծ մօտակայ խուցէն աղաղակ մը լսեց, հոն վազեց և իր մայրն անզգայ գետին փռուած գտաւ։ Կծկուած ձեռքին մէջ բաց լրագիր մը կար։ Քանի մը արագ խնամքներ գեղանի Մարիօնն սթափեցուցին։

—Ի՞նչ ունիս, սիրելի մայր, ըսաւ երիտասարդը զարհուրած։

—Ոչինչ, զաւակս, խելքի պտոյտ մը և ոչ ուրիշ բան։

—Հիմակ աւելի՞ աղէկ ես։

—Լմնցաւ, ապահով եղիր։

—Ջե՞ս խաբեր զիս, շատ տժգոյն ես։

—Կ՚երդնում որ բոլորովին սթափած եմ։ Գնա, զաւակս, առանձին թող զիս, հանգիստի միայն պէտք ունիմ։

—Ուրեմն ազա՞տ կը թողուս զիս։

—Այո, նոյն իսկ կը խնդրեմ, գործերուդ գնա։

Մաքսիմ նոր համբոյր մը եւս դրաւ մօրը ճակտին վրայ և դուրս ելաւ տունէն։

Տիկին Մարիօն, առանձին մնալով, առաւ գետին ինկած լրագիրը։ Այն տեղն իսկ զոր ճմռթկած էր, նորէն կարդաց.

«Կը ծանուցուի թէ ի Փարիզ հարցաքննիչ դատաւոր կարգուած է Պ. Բերնըլէն, փոխանակ Պ...ի։»

—Միշտ կ՚ապրի... Դեռ կը մտածէ՜... մեր վրայ... Հիմա պէտք է որ Մաքսիմ գիտնայ ճշմարտութիւնը։

ԳԼՈՒԽ Գ.

ՀԱՐՑԱՔՆՆԻՉ ԴԱՏԱՒՈՐԸ

Երկու ոստիկաններու մեկնումէն յետոյ, Պուվառ ոստիկանութեան պաշտօնատունը գացած էր։ Փակուեցաւ իր խուցին մէջ, և սկսաւ քննել զանազան նօթագրութիւններ զորս գրպանէն հանեց խնամով փաթթուած ծրարէ մը։

Վայրկեան մը ետքն, ելեկտրական լարի մը վրայ կոխեց. իր գործակալներէն մէկը ներկայացաւ, որուն հարցուց թէ Պ. Լըպէլ եկա՞ծ էր։

—Հիմակ իր խուցը մտաւ։

—Ա՛հ, իր քով կ՚երթամ։

—Արդարեւ քննիչը դուրս ելաւ խուցէն և ուղղուեցաւ ոստիկանութեան պետին խուցը։

Պ. Լըպէլ արդէն իմացած էր գործը։

—Լաւ ուրեմն, ըսաւ Պուվառին, անոր ներս մտնելը տեսնելով, նոր ի՞նչ կայ։

—Հետաքրքրաշարժ գործ, և յոյժ հազուադէպ. բուսական թթուով թունաւորում։

—Ձեր ըսածին չափ հազուադէպ չէ։

—Այո, բայց ոչ այս պայմաններուն մէջ։

—Ա՜հ, ինչպէս գործած են։

—Ա՛հ, տոքթոր Տիւշաթէլ կ՚ըսէ թէ բուսական թթուն հոտոտցուցեր են զոհին։ Ամեն պարագայի մէջ, այս պահուս դիազննութիւն կը կատարէ, և պիտի ընդունինք իր բժշկական տեղեկագիրն այս իրիկուն կամ վաղը։

Եւ քննիչն ոստիկանութեան պետին պատմեց անցած եղածները։

—Աղէկ, ըսաւ Պ. Լըպէլ, երբ Պուվառ խօսքը վերջացուց, ոստիկանատուն պիտի երթանք։ Ընդհ. դատախազին լուր տրուած է։ Հիմակ իմացայ թէ վերջնապէս Պ. Բերնըլէնն ընտրեր է այս գործին քննութիւնը կատարելու համար։

Քանի մը ժամ ետքն, երկու մարդերն ոստիկանութեան պաշտօնարանը դարձած էին։ Պ. Լըպէլ գլուխը կ՚երերցունէր, և մտահոգ կ՚երեւնար։

—Մեծ ուշադրութեամբ պիտի քննենք դիակին հագուստները։ Ձեր ինծի ըրած դիտողութիւններն իրաւացի կ՚երեւան ինծի, պիտի տեսնենք թէ անոնք համաձա՞յն են հաստատուած քննութիւններուն։

Իր խուցն հասնելով ոստիկանութեան պետը ծանուցագիր մը գտաւ ղրկուած Պ. Բերնըլէնի՝ հարցաքննիչ նոր դատաւորին կողմէ։

—Ինծի սպասեցէք, Պուվառ, ըսաւ Լըպէլ, դատաւորին քով կ՚երթամ, քանի մը վայրկեանէն կը դառնամ, եթէ ձեզի կանչել չտամ։

Քննիչը խոնարհեցաւ, և ոստիկանութեան պետն ելաւ իր խուցէն Պ. Բերնըլէնի երթալու համար։

Սա ուշի ուշով կը քննէր այն տեղեկագիրն որ իրեն ուղղուած էր Սէն-Ժերմէն պուլվառի գործին վրայ։ Այս առաջին տեղեկագիր միակ պարունակ ըլլալով, դատաւորը կը փափագէր ոստիկանութեան պետին բերնէն լսել ինչ որ անիկա գիտէր այս գործին վրայ։

Այն պահուն երբ Պ. Լըպէլ ներս մտաւ, Պ. Բերնըլէն նշան ընելով անոր որ աթոռ մը նստի, ըսաւ անմիջապէս.

—Ձեր տեղեկագիրը կարդացի լմնցուցի, և անհամբեր եմ լիակատար տեղեկութիւններ առնելու. այս գործ տարօրինակ է, եթէ հաւատ ընծայեմ ձեր համառօտիւ յայտնածներուն։

—Օ՜հ, ձեր կարծածէն աւելի հետաքրքրաշարժ, դեռ բնաւ տեղեկութիւն չունինք։

—Ձեր օգնութեամբը, պարոն Լըպէլ, կը յուսամ թէ շատ չանցած հետք մը երեւան պիտի հանենք։

Ոստիկանութեան պետը խոնարհեցաւ, պատասխանեց.

—Տոքթոր Տիւշաթէլ անյապաղ պիտի ներկայացնէ իր բժշկական տեղեկագիրն։ Եթէ պաշտօնապէս՝ բուսական թթուով թունաւորման յանգի, նշան մը պիտի ունենանք, իրաւ, բայց շատ տկար։

—Բե՛հ, աղէկ փնտռելով...

—Բարեբախտաբար ուրիշ միջոցներ ունինք։

—Որո՞նք, հարցուց դատաւորը։

—Իմ քննիչս Պուվառ, դիտել մը ըրաւ զոհին հագուստներուն վրայէն։

—Այո, գիտեմ, ըսած էք ձեր առաջին տեղեկագրին մէջ, այդ հագուստներ իրարու չեն նմանիր։

—Ատոր մէջ անշուշտ բան մը կայ անհամաձայն, եթէ սպանութիւն գործուած է։ Աղքատ և գինով թշուառական մը գիշերին երթայ մեռնի և այս եղանակով, շատ անսովոր բան չէ։ Բայց կացութիւնը բոլորովին կը փոխուի մէկ [illegible] պարագային մէջ, այսինքն սպանութեան պարագային մէջ։

—Բոլորովին համամիտ եմ ձեր հայեցակէտին։

—Եւ այն ատեն, պէտք է գործի ձեռնարկել նրբագոյն խնամքով մը որ ի սկզբան կրնայ չափազանց երեւնալ։ Թոյլ տուէք ինծի, պարոն դատաւոր, հոս բերել տալ իմ քննիչս որ պիտի հաղորդէ ձեզ ինչ որ այս գործի մասին իմացած է առաւօտէն ի վեր։ Նմանապէս ձեզ կը յանձնեմ երկու ոստիկաններուն յայտարարութեանց մէկ օրինակը զոր ոստիկանատունէն առի։ Կը կարծեմ թէ շուտ պէտք է քալել, այն փոխով որ մեր առաջին քննութեանց օգուտը կը կորսնցունենք։ Ատոր համար է որ պարտք սեպեցի ձեզ յանձնել այս օրինակն. այս կերպով կրնանք առանց տեղեկագիրներուն սպասելու գործել։ Պուվառ պիտի ամբողջացնէ իր տեղեկագիրն, և պիտի կրնանք երթալ ոճրին կարծեցեալ վայրը։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՆՈՅ. 30, 12 ԴԵԿՏ. 1895

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԹՈՄԱՍ ՔԱՐԼԱՅԼ

ԳԵՐՄԱՆՔ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱՑԻՔ

Անցեալ օր յիշեր էինք Թոմաս Քարլայլի հարիւրամեակն, և այն առթիւ իր տան մէջ բացուած ցուցահանդէսն իրեն վերաբերող առարկաներու, Պ. Ճոն Մորլի ճառն, ուր Թոմաս Քարլայլ իրեն սեփական տեղ մ'ունի դարուս անգլիական գրականութեան մէջ։ Նախ, առաւել սաքսոնական քան լատինական տարրներով կազմուած իր լեզուն իսկ բոլորովին ինքնատիպ է, և պէտք է ըսել թէ դարուս անգլ. հեղինակաց մէջ Թոմաս Քարլայլի գիրքերն այնքան պայծառօրէն հասկցուածները չեն։ Բարոյականութեան ու նկարագրի զօրութեան ջերմագին պաշտող մ'է, և այս մասին իր բուն անգլիացիի տիպարը կը մատնէ։ Գրած է հին և նոր դարերու դիւցազանց կեանքն, որոյ վրայ հիմնած է Դիւցազնապաշտութեան վարդապետութիւն մը, որով շատ մը պակասութիւններ կը ներէ նկարագրի զօրութեան։ Վոլդէռականութեան զօրեղ հակառակորդ, հաւասար զէնքերով կռուելու համար՝ հեգնոտ ոճ մը մշակած է, սրամտութիւնը միացնելով անգլ. պաղարիւնութեան հետ, որոյ արդիւնքն եղած է պողպատի պէս հատու և պողպատի պէս ցուրտ հեգնութիւն մը։ Իր ջլապինդ և ուժեղ ոճ իր բոլորովին ինքնատիպ սեփականութիւնն է։ Անգլ. գրականութեան մէջ իր մնայուն ծառայութիւնն է գերմանական ոգին ու հանճարը, գերմանական գրականութիւնն Անգլիացիներուն ծանօթացուցած ըլլալը։ Գերմանիոյ թէ՛ գործի մարդիկն, ինչպէս Մեծն Ֆրետերիկ, և թէ մտքի մարդիկն, ինչպէս Կէօթէ, փառաւորած է աքանչելի հատորներու մէջ, որք լմեւ կէս դար առաջ հրատարակուած, դեռ այսօր մեծ հաճութեամբ կը կարդացուին։ Ո՛չ մէկ անգլիացի մատենագիր երկու քոյր ազգերն, երկու քոյր գրականութիւններն իրարու մօտ բերելու համար աւելի չէ աշխատած, չէ ճարտարած քան Քարլայլ։ Այս պատճառաւ, երբ հանգանակութիւն բացուեցաւ Քարլայլի տունը գնելու և ի պատիւ Նշանաւոր մատենագրին՝ իբրեւ ազգային սեփականութիւն պահպանելու և Քարլայլեան թանգարանի մը վերածելու համար, Վիլհէլմ կայսր վայելուչ նամակաւ մը 100 ոսկի ղրկեց Քարլայլի աքանչացողաց մասնախմբին։ Հարիւրամեակի հանդէսին առթիւ ալ, Նորտ Տոյչէ Ալլկէմայնէ Ցայթունկ կառավարական թերթն հետեւեալ տողերն հրատարակեց.

«Ցամաքային Եւրոպիոյ Տիւտոններուն և Բրիտանեան Սաքսոններուն ազգակցութեան հակառակ, արդի Անգլիացիք դանդաղեցան ճանչնալու Գերմանիոյ իմացական զարգացման մարդկային պատմութեան համար ունեցած կարեւորութիւնը, նոյն իսկ անցեալ դարուն վախճանէն յառաջ։ Անգլիոյ մէջ այն մարդն որ առաջինն ուղին հարթեց գերման բանաստեղծներու և խորհողներու աւելի ճիշդ հասկցողութեան ու գնահատման՝ Թոմաս Քարլայլն է։ Այս պատճառաւ մեք, որպէս ամեն Անգլօսաքսոնք ընդ համօրէն աշխարհ, իրաւունք ունինք այսօր իր հարիւրամեակը տօնելու պատկառոտ յիշողութեան քանի մը խօսքով։ Քարլայլ իր միտքն և հոգին հարստացնող ամեն նոր գաղափար բարոյական խորունկ ոգեւորութեամբ մը կը տածէր ու կ'արտայայտէր, որով ուրիշներն ալ իր հայեացքներուն մասնակից ընելու կը ձգտէր։ Այնպիսի ժամանակ մը ուր մեր դասական մատենագրութեան դիւցազանց վրայ կարծիքներն անստոյգ վիճակի մէջ էին դեռ, Քարլայլ ճանչցաւ զԿէօթէ իբրեւ ամենամեծ մարդն արդի Եւրոպիոյ, և անդիմադրելի կերպիւ ձգտեցաւ իր ազգակցաց մէջ փափաք յառաջ բերելու ո՛չ միայն Կէօթէի անբաղդատելի մեծութիւնը գնահատելու, այլ և այն մեկնակէտէն աւելի խորապէս թափանցելու գերմանական մտքին աբարքներուն մէջ։ Զայս Քարլայլ ջանաց կատարել իր ոճի բովանդակ յատկանշական ուժով և առաքեալի մը հրավառ պերճախօսութեամբ։ Եւրոպիոյ ականաւոր մտաց մէջ, Քարլայլ առաջիններէն մին եղաւ արդարապէս գնահատելու Կէօթէի հանճարն, և Վէյմարի իմացական դիւցազանց մեծամեծ արարքը մտաւոր գործունէութեան ասպարէզին մէջ. բայց Քարլայլ բոլորովին մինակ կը մնայ իր միեւնոյն ժամանակ հաչակած այն համոզմամբ թէ՝ այս բանաստեղծներու և խորհողներու Գերմանիային հետ քով քովի ուրիշ Գերմանիա մը իր գլուխն հպարտօրէն բարձրացնելու վրայ է, և իր հզօր բազուկները տարածելու վրայ է, այն է՝ Մեծին Ֆրետերիկի Գերմանիան։ Մեր երկրին միացումէն շատ յառաջ, Քարլայլ մարգարէացաւ այն դէպք, և ճանչցաւ Պրուսիոյ կոչումը Գերմանիոյ մէջ՝ այնպիսի ժամանակ մը երբ ի Պրուսիա ուրիշ շատ մը հաւատարիմ հայրենասէրներ հարկ կը սեպէին իրենց ույքն անդին դարձնել Պրուսիոյ համար այնպիսի ապագայի մը պատահականութիւնէն ու հաւանականութիւնէն։ Մարդկային ամեն մեծութեան համար, Քարլայլի հրաշալի բնազդը գուշակ մը կը հանդիսանէր զինք, որ նախատեսեց 1870ի և 1871ի ծանրակշիռ դէպքերն՝ իբրեւ հետեւութիւն Պրուսիոյ այն մեծ թագաւորին (Մեծին Ֆրետերիկի) պատմութեան։ Երբ 1870—71 դէպքերն իրօք տեղի ունեցան, և երբ անգլիացի ազգին ստուար մասը դոյզն համակրանք միայն արտայայտեց Գերմանիոյ արդար դատին, Քարլայլ անգամ մ'ևս իր գրիչը ձեռք առաւ ի նպաստ Գերմանիոյ, և լրագրաց մէջ հրատարակեալ իր նամակներով՝ իր հայրենակցաց ոչ սակաւ մէկ մասին մէջ զգացման յեղաշրջում մը յառաջ բերաւ։ Եթէ օտար գրող մը կրնայ կոչուիլ ճշմարիտ բարեկամ Գերմանիոյ, այն մարդն է Թոմաս Քարլայլ։ Ուստի, պատշաճ է որ մեք Գերմանքս երախտագիտութեամբ և համակրութեամբ մասնակցինք այսօր Անգլիոյ մէջ տօնուած գրականբարոյական հարիւրամեակին»։

Քաղաքական կացութիւն

ՊԵԼՃԻՔԱ.—Անգլիոյ և Քոնկոյի Պետութեան միջեւ վերջապէս համաձայնութիւն գոյացաւ Լոթէռ հազարապետը դատելու խնդրոյն վրայ։ Տրուած որոշման համեմատ, հազարապետը նախ և առաջ պիտի դատուի Քոնկոյի մայրաքաղաքին մէջ ի Պոմա, Պ. Սթօքս Անգլիացւոյն ի կախաղան հանուելուն խնդրոյն առթիւ։ Պոմայի դատարանին տալիք վճիռն յետոյ վերաքննութեան պիտի ենթարկի ի Պրուքսէլ Քոնկոյի Պետութեան Գերագոյն Խորհրդին առջեւ. իսկ Լոթէռ հազարապետն ինք Քոնկոյի ներսերն այնքան հեռի տեղուանք կը պաշտի այժմ պաշտօնով, որ այս որոշում հազիւ երկու ամիսէն կրնայ հաղորդուիլ իրեն, որով դատը կը մնայ դադրած։ Նոյն դէպքին առթիւ, Քոնկոյի Պետութիւնն յանձնառու եղաւ նաեւ չորս հազար անգլ. ոսկի վճարել գերման կառավարութեան՝ ի փոխարէն այն վնասուց զորս կրած են Պ. Սթօքսի կարաւանին գերմանահպատակ բնիկ բեռնակիրք՝ իրենց տէրը կորսնցնելնուն պատճառաւ։

ԼՈՒՐ ՏԻԳ. ՆԱՆՍԷՆԻ. — ԱՐՋԱԴԱՆԴ ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԲԵՒԵՌԻՆ

Քրիստիանիայէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Հիւսիսային Բեւեռը գտնելու համար մասնաւորապէս շինուած շոգենաւով մը ամիսներ յառաջ ճամբայ ելնող Տքթ. Նանսէն Նորվեկիացի բեւեռագնացէն լուր եկած է սուրհանդակաղաւնիի մը միջոցաւ։

Տքթ. Նանսէն իրեն հետ տարած էր թղթաբեր աղաւնիներ որք իր տան հասցէն լաւ գիտեն՝ հոն մեծցած ըլլալով։ Անոնցմէ մին այս օրերս Քրիստիանիա հասաւ և իր բոյնը դարձաւ, ուր Տիկին Նանսէն անոր ոտքին կապուած թղթիկ մը գտաւ, որով Տոքթորը կը ծանուցանէ թէ իրենք ողջ առողջ են և ի խնդիր Բեւեռի ճամբորդելու վրայ են։ Այս լուրը Նանսէն ղրկած է սառուցեալ Ովկիանէն, այնպիսի կէտէ մը ուր ո՛չ բնակիչ կայ, ո՛չ ալ նամակ ղրկելու միջոց։

ԱՆԳԼԻԱ.—Պադէնպէրկի Հէնրի իշխանը, փեսայ Վեհ. Վիքթորիա Թագուհւոյն, անցեալ ուրբաթ մեկնեցաւ վերջին զօրախմբին հետ որ Աշանդի կ'երթայ։ Իշխանն Օսբորնոյի բնակարանին մէջ հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց իր կնոջ՝ Պէաթրիս իշխանուհւոյն, և հոն ստացաւ Վեհ. Թագուհւոյն մէկ երկտողն որ բարի ճամբորդութիւն կը մաղթէ իրեն։ Պադէնպէրկի իշխանն (եղբայր հանգուցեալ իշխանին Պուլկարիոյ) Աշանդիի դէմ գործող բանակին սպարապետ Սըր Ֆրենսիս Սքօթի հրամանաց ներքեւ պիտի ըլլայ։

ԻՏԱԼԱՑԻՔ Ի ՀԱԲԵՇԱՍՏԱՆ.—Հաբեշստանի մէջ իր զօրաց ծանր պարտութեան պատճառաւ, իտալեան կառավարութիւնը զոհողութիւնները կը կրկնապատկէ։ Քսան հազար զօրք կը պատրաստէ։ Խորհրդարանէն կը խնդրէ սասան միլիոն ֆր.ի առժամանակեայ վարկ մը։ Մենելիք թագաւոր թէեւ յարդ Ռաս Մաքոնէն և Ռաս Մանկաշա առաջ կը քշէր, որով այնպէս կը կարծուէր թէ Շոայի երկիրը միայն կռուի մէջ է Իտալացիներուն հետ, բայց այս յաղթութեամբ քաջալերեալ կ'երեւի թէ Մենելիք թագաւոր յասպարէզ պիտի իջնէ, և ինչ որ դիւանագիտական ձեռով կ'ըսէր ցարդ, զէն ի ձեռին պիտի ապացուցանէ թէ չընդունիր Ուչալիի դաշնագիրն, որուն յենլով Իտալիա իր թեւարկութիւնն ստացած էր Հաբեշստանի վրայ։ — Անմիջական կերպիւ երեք վաշտ զօրք և մէկ հրետանի ճամբայ հանուեր են Հալուէ դէպ ի Մասուա։

ԵՐԿՄԵՏԱՂԵԱՆՑ մեծ համաժողով մը բացուեցաւ առջի օրն ի Փարիզ։ Տեսնելով որ կառավարութիւնք իրենք իրենցմէ խնդիրը ձեռք չեն առնուր, զանազան երկրաց երկմետաղեանք կ'ուզեն վերստին արծաթին պաշտպանութիւն ընել։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆՔ. — Հեռագիրը ծանոյց թէ Սակարանի վերակազմութեան օրինագիծը մատուցուած է Ռայխսդակին։ Այդ օրինագիծ թէ Գերմանիոյ մէջ ամեն Սակարանք պիտի դրուին կառավարական քոմիսէրի մը հսկողութեան ներքեւ, ու պաշտօնական յանձնաժողովներ պիտի հաստատուին՝ որոշելու համար Սակարանի մէջ տուրեւառի ընդունելի արժեթուղթերն։ Այս յանձնաժողովք միայն Սակարանի մարդոցմէ և շահագէտներէ պիտի չկազմուին, այլ պիտի անդամակցին նաեւ այնպիսի անձնաւորութիւններ որք արհեստական շահ չունենան Սակարանի գործոց մէջ։ Նմանօրինակ կանոնադրութիւն մը պիտի ըլլայ առեւտրական սակարանաց համար, ուր արտադրիչներն իրենց ներկայացուցիչ պիտի ունենան։ Հաստարակութիւնն ըստ կարի պիտի հեռացուի Սակարանէն, ապառիկ (ալէվրէ, հովա) գործողութիւնք թոյլատրուելով այն անձանց միայն որք յատուկ տումարի մը մէջ արձանագրուած են։ Նմանապէս առեւտրական սակարանաց մէջ։

ԵՒՐՈՊԵԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ. — Երեկուան հեռագիրներուն նայելով, ի Փարիզ հրապարակն հանդարտ է, աւելի դէպ ի վար հակամիտութեամբ։ Լոնտոնի մէջ գիները կը բարձրանան, բայց գործ քիչ է։ Ի Պերլին, բացումը լաւ եղած է, բայց ապա գործ չէ եղած։ Վիեննայի Սակարանն աւելի հաստատ է, մանաւանդ միւսներուն, թէեւ քաղաքական կացութեանց անստուգութիւնն ամեն Սակարաններուն վրայ ևս կը ներգործէ աւելի կամ նուազ։

ՀԱՐԱՒ-ԱՓՐԻԿԵԱՆ ՀԱՆՔԵՐԸ. — Լոնտոնէ սեղանաւորական հեռագիր մը կը ծանուցանէ. «Ռօհանէնպէրկէ կը հեռագրուի թէ Վիթվաթէրսրանտի ոսկեհանքերուն բովանդակ արտադրութիւնք նոյեմբերին մէջ երեք հազար ունկի աւելի է քան հոկտ.ի արտադրութիւնն։» (Ուղղեց թող հաւատայ։)

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ. —Հեռագիրն անցեալ օր ծանոյց թէ Սաութէմփթընի պաշտպանողական երեսփոխան Պ. Թէնքըրվիլ Չէմպըրլէյնի ընտրութիւնն անվաւեր հռչակած է դատարանը, «կաշառատուութեան դէպքերու պատճառաւ»։ Այս խօսքը բառին ճիշդ իմաստն ըմբռնելու համար, պէտք է պարզել թէ՝ ապացուցուած բանն այս է որ պաշտպանողական ընտրողի մը կառքին ծախքը վճարուեր է պաշտպանողական ընտրելիին գործակալին կողմէ, որոյ կուսակցաց մէկ թափօրին մասնակցող հասարակ մարդոց խումբի մ'ալ ուրիշ ուրիշ գարեջուր հրամցուեր են կառապաններ որք ընտրելիին կողմէ վճարուած էին։ Ահա՛ այսչափ գեղծում՝ անգլ. նոր օրէնքին համեմատ կը բաւէ վճռելու թէ ընտրողք կաշառուած են, և դատապարտեալ երեսփոխանը ներկայ Խորհրդարանին բովանդակ տեւողութեան միջոցին չէ կարող ընտրելի ըլլալ այլ եւս։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՊԵՐԼԻՆ, 10 դեկտ. —Ռայխսդակը մերժեց հինգ գործաւորական և մէկ հակահրէական երեսփոխան դատի քաշելու համար կառավարութեան կողմէ խնդրուած արտօնութիւնը։

—Ռայխսդակի դիւանն արգիլեց յառաջիկայ յունուար 18ին հանդիսաւոր նիստ տալ իր գումարման պալատին մէջ, գերման Կայսրութեան հաչակման 25րդ տարեդարձին առթիւ։

— Եկեղեցւոյ վիճաբանութեան առթիւ իշխան Հոէնլոհէ Ռայխսդակի մէջ յայտարարեց թէ կառավարութիւնն անցած տարուան յայտագիրը պիտի պահէ։ Պիտի շարունակէ կռուիլ Պետութեան, կրօնքի և ընկերային կազմակերպութեան հակառակող ձգտումներուն դէմ։ (Մտիկ, հաւանութիւն։)

ՀՌՈՄ. —Հեռագրական Սթէֆանի գործակալութեան առած տեղեկութիւններուն նայելով, Շոայի բանակն որ Թոզէլլիի հազարապետին գունդին վրայ յարձակեցաւ, բաղկացած էր 30,000 հոգիէ։ Արիմոնտի զօրավարն որ հայտարարեց Թոզէլլիի օգնութեան հասնիլ, կռուի բռնուած է թշնամիին հետ։ Շոայի բանակին կորուստները շատ են կ'ըսուի։

—Խորհրդարանը շաբաթ օրուան յետաձգեց Հաբեշստանի գործերուն վրայ ներկայացուած հարցապնդումը։

ՓԱՐԻԶ. — Հանրապետութեան Նախագահին բնակարանին վրայ հրատարակուած չորսախտական ակնարկի մը դէմ բոլոր օրագիրները միաբանութեամբ կը բողոքեն, և կը յայտնեն իրենց յարգանքը Նախագահին նկատմամբ։

—Նախարարաց խորհուրդն այսօր վաւերացուց Ֆրանսական Հնդկաչինու հանրօգուտ շինութեանց համար 80 միլիոն ֆր.ի փոխառութեան ծրագիրը։

—Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարն ստորագրեց երկու հրամանագիր որով կը վերակազմէ պետական երկաթուղիներուն վարչութիւնն, որուն այլ եւս պիտի չմասնակցին Խորհրդարանին անդամները։

—Մադագասքարի ֆրանսական լիազօր գործակատար Պ. Լարօշ կը մեկնի Եշ. (այսօր), իր հետ տանելով վերջնական դաշնագիրը զոր պիտի ստորագրէ թագուհին, և ֆրանսական թեւարկութիւնը կազմակերպող կանոնագիրը։ Պ. Լարօշ ժամանելուն, Տիւշէն զօրավար պիտի մեկնի կղզիէն, և յոլ զօրաց հրամատարութիւնը պիտի ստանձնէ իր երկրորդ Մեցէնժէ զօրավար։

—Կառավարութիւնն յատուկ յանձնաժողովոյ մը ձեռամբ քննութիւն պիտի բանայ վարչային բազմաթիւ գեղծումներուն վրայ որք տեղի ունեցած են յԱլժերիա։ Կ'ըսուի թէ պետութենէն գողցուած է 150 միլիոն ֆր. ճիշդ նոյն կերպիւ ինչպէս ի Ֆրանսա Հարաւային Երկաթուղեաց մատակարարութեան մէջ։ Նաեւ շատ մը ալքոհոլ մաքսէ փախցուած է, տարեկան երկու միլիոն ֆր.ի կորուստ պատճառելով Տէրութեան։

ԼՈՆՏՈՆ.—Լորտ Ռոզպէրի, որ այս պահուս պտոյտ մը կ'ընէ Սպանիոյ մէջ, 1,200 ոսկի ղրկեց՝ ի հարաւային Քուինսֆէրի (Սկովտիա) տուն մը գնելու համար, որ պիտի յատկացուի ծերի պատսպարութեան հոն գտնուող անգլ. մարտնաւուց գեռատի նաւաստիներուն։

ՏՕՔԹ. ԹԻՐԵԱՔԵԱՆ
ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ
Բերա, Շիշլի փողոց, 36 (Տաննի դեղարանին մօտը) երեքշ., հինգշ., շաբ., կիր., կէս օրէն վերջը.
Իսկ երկշ., չորեքշ., ուրբ. կէս օրէն վերջը Պոլսոյ կողմը, Կամուրջին գլուխը ԹՐՔԶԻՐԵԱՆ գեղարանը։ 7—15

«ԱՐԵՒԵԼՔ» ՕՐԱԳՐՈՅ
ՏՊԱՐԱՆ
ՆՈՐԱՑՈՒՆԵԱՆ ԽԱՆ, ՂԱԼԱԹԻԱ.
Խմբագրութիւնք ու տպագրութիւնք ամէն լեզուէ, ինչպէս Հայերէն, Տաճկերէն, Գաղղիերէն, Յունարէն, եւ այլն։
ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ. — ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ. — ՀԱՇՈՒԵՑՈՒՑԱԿ. — ՀՐԱՒԻՐԱԳԻՐ. — ԱՅՑԱՔԱՐՏ. — ՄԱՀԱԶԴ. — ՆԱՄԱԿԱԳԼՈՒԽ. — ԳՐԵԱՆՔ.
Այս տեսակ աշխատութեանց խմբագրութեան համար բան մը չի պահանջուիր։ Տպագրութիւնն մաքուր եւ աժան։ Դասատետրներ եւ յանձնարարութիւնք կ'ընդունուին, եւ փութով ու ճշդիւ կը կատարուին։
Բաց ի կիրակի օրերէ, Տպարանն ամեն օր բաց է, առաւօտուն կանուխ մինչեւ երեկոյ ուշ ժամանակ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պարտիզակէն կը գրեն թէ վիճակին Առաջնորդ և Ս. Յովհաննու վանուց վանահայր Տ. Յովհաննէս եպիսկոպոս ի Տէր հանգեր է հոկտեմբեր 20ին,

Մարաշցի Արժ. Տ. Ղեւոնդ քահանայ անցեալ կիրակի անձնական տկարութեան պատճառաւ չի կրնալով պատարագել Բանկալթիի գերեզմանատան Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին, ինչպէս ծանուցուած էր, յառաջիկայ կիրակի պիտի պատարագէ։

ԵՐԵՔ ՆՈՐԱԾԻՆՆԵՐՈՒՆ Ի ՆՊԱՍՏ

Երեք նորածիններուն ի նպաստ ստացանք հետեւեալ գումարները, ձեռամբ Միհրդատ Հայկազն էֆ.ի.

40 ղրշ. Գրիգոր էֆ. Մէլիքսեան (ճարտարապետ)
20 » Մարտիկ » Շիրինեան
20 » Միհրդատ » Հայկազն
2 » Ոմն
82 » գումար ութսուն երկու ղրուշ զոր յանձնեցինք երեք նորածիններուն հօրը, Արաբկիրցի Սիմէոն Ինճիրեանի։

* *

Ստացանք նաեւ նամակով մը, որ Վ. Զ. Պ. ստորագրութիւնը կը կրէ, մէկ մեճիտ նոյն մարդասիրական նպատակին համար և յանձնեցինք։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.— Դայսերի գաւառին կառավարիչ անուանուեցաւ Քէնդըրիի գաւառին կառավարիչ Ահմէդ պէյ։

Իւրաք առաջին աստիճան տրուեցաւ Էտիրնէի երեւելիներէն Բասիմ պէյի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐ. —Թուրք լրագրաց մէջ հետեւեալ Պաշտօնական Զեկուցումները կը կարդանք.

«Սըվազի կուսակալութիւնը նոյեմբ. 7 թուականաւ հետեւեալ հեռագիրն ուղղած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին.

«Մէճիտոզի գիւղաքաղաքին մէջ բնակող Հայ և Բողոքական հասարակութեանց հոգեւոր հովիւներու և երեւելեաց իններ ստորագրութեամբ հեռագիր մը շնորհակալութիւն կը յայտնէ թէ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, անդորրութիւնն ու ապահովութիւնը պահպանելու համար կառավարութեան շնորհքներն ու տեղւոյն երեւելեաց ջանքերը կ'ամրապնդեն անդորրութեան ու ապահովութեան տեւականութիւնը։ Հեռագիրն ստորագրողք բարեմաղթութիւններ կ'ընեն վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին և իրենց երախտագիտական և հաւատարմական ու հպատակական զգացումները կը յայտնեն։»

* *

«Նոյեմ. 28 թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Պրուսայի, Էնկիւրիի, Խարբերդի, Վանայ, Տրապիզոնի, Պիթլիսի, Գոնեայի, Ատանայի, Սըվազի և Գասթէմունիի նահանգաց մէջ ալ շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն ու ապահովութիւն կը տիրէ։»

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ. — Մօնիթէօռ կ'իմանայ թէ Վեհ. Սուլթանը մարգարտէ թանկագին համրիչ մը շնորհած է Այտընի կուսակալ Բարձր. Քեամիլ փաշայի։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ նահանգաց մէջ գործադրելի բարենորոգմանց կիրառման հսկելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովն առջի օրն ալ ի նիստ գումարուելով խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ Թագաւորութեան հաստատման հազարերրորդ տարեդարձին առթիւ, ինչպէս յայտնի է, արուեստահանդէս մը պիտի կազմակերպուի ի Բէշթա, որուն պիտի մասնակցի նաեւ օսմ. կայս. կառավարութիւնը և հոն ի ցոյց պիտի դրուին հին զէնքեր և այլն, որք կը գտնուին կայս. Թանգարանին մէջ։ Արդ, կայս. Իրատէի մը համաձայն, այդ հնութիւնները Բէշթա տանելու պաշտօնը յանձնուած է կայս. թիկնապահ Նուրէտտին փաշայի, կայս. պալատան քարտուղարներէն Քեամիլ պէյի և կայս. Թանգարանին տնօրէն Համտի պէյի։

ՌԷԺԻԻ ընդհանուր տնօրէն Պ. Ֆարնէթի, առջի օրը, Մավզերեան զինագործարանին կ. Պոլսոյ ներկայացուցիչին հետ Մալիյէի պաշտօնատունը գնաց և ելմտական խնդիրներու վրայ խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ նախարար Սապրի պէյի հետ։

Պ. ՕՊՓԻԱՆՕ. — Օսմ. Պանքայի Փարիզու ճիւղին տնօրէն Պ. Ֆրանք Օպուանօ երեկ մայրաքաղաքս ժամանեց արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։ Սիրքէճիի կայարանին մէջ ընդունուեցաւ Պանքայի, Ռեժիին, Հանրային Պարտուց վարչութեան և դրամական այլ հաստատութեանց պաշտօնեաներուն կողմէ։

Երէկ, կէսօրէն երեք ժամ յետոյ, Օսմ. Պանքային մէջ գումարում մը տեղի ունեցաւ, որուն մասնակցեցաւ նաեւ Պ. Օպուանօ։ Այդ գումարման մէջ պիտի զբաղուի նաեւ Ռեժիէն ըլլալիք փոխառութեան խնդրով, որուն համար վերջին լուրերը խիստ գոհացուցիչ են։

Մօնիթէօռ կ'իմանայ թէ Պ. Օպուանօ պիտի աջակցի Օսմ. Պանքայի ընդհանուր տնօրէնութեան՝ վերջին սեղանաւորական տագնապէն առաջ եկած տարբերութիւնները վճարելու գործին մէջ։

Փարիզեան մէկ քանի սեղանաւորական հաստատութեանց փոխանորդներու հոս ներկայութիւնն ալ պիտի դիւրացնէ այդ վճարումները։

ՀԱԼԷՊԻ նորընտիր կուսակալ Զիհնի փաշա Հալէպ ժամանելով իր պաշտօնին ձեռնարկած է։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանի Մայր եկեղեցւոյն մէջ այսօր կրօնական հանդիսաւոր արարողութիւնք պիտի կատարուին Անդրէաս Առաքելոյն տօնին առթիւ։

Պատրիարք Տ. Անթիմոս հիւանդ ըլլալով, այդ հանդէսին պիտի նախագահէ Իզմիտի մետրապոլիտը։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ շինութեանց մասնագէտներու ժողովը աւարտած է քննութիւնն այն ծրագրոյն, որով մենաշնորհ խնդրուած էր՝ Գազգաթոչէն մինչեւ Թաշխմ երկաթուղւոյ գիծ մը շինելու համար։ Ստոյգ կ'իմանայ թէ այդ ծրագիր արհեստական տեսակէտով ընդունելի չպիտի դատուի։

Պ. ՆԻՔՈԼԱ ՆԷԼԻՏՕՖ անթոշակ կցորդ կարգուած է մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպանատան։

Պ. ԷԼԻ ԿԻՖՈԷ.—Իզմիրէն կը հեռագրեն թէ Պ. Էլի Կիֆոէ երկրորդ երեսփոխան կարգուած է ֆրանսական գաղթականութեան։

Պ. Լ. ԼԷՄՈՒԱՆ, տնօրէն Քրէտի Լիոնէի, որուն համար ծանուցուեցաւ թէ Թրանսվալի պիտի փոխադրուի՝ իբրեւ տնօրէն «Պանք Ֆրանսեզ տը լ'Աֆրիք տիւ Սիւտ»ի տեղւոյն ճիւղին, ոչ թէ Թրանսվալի ճիւղին, այլ այդ դրամատան ընդհանուր տնօրէն կարգուած է ի Փարիզ։ Պ. Լէմուան իր նոր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի ամսոյս վերջերը։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ.—Իզմիր-Այտընի երկաթուղւոյն նոյեմ. 10ին աւարտող շաբթուան հասոյթն եղած է 5,203 ոսկի։ Անցեալ տարի նոյն միջոցին 6,359 ոսկի եղած էր։

—Իզմիր-Գասապայի եր. ճիւղին 48րդ շաբթուան հասոյթն է 3,319 ոսկի։ Մինչեւ նոյեմ. 18, հասոյթներու ընդհանուր գումարն է 128,995 ոսկի։

ՊԱՀԵՍՏԻ ԶՕՐՔԵՐ.—Մախսուսէի Սամսուն ու Հասան Փաշա շոգենաւերը ամսոյս 13ին Մերսինէ տարեր են Իզմիրի, Պրուսայի, Մէնէմէնի և Մանիսայի պահեստի զօրաց վաշտերն, որք ի զէն կոչուած են։ Այդ վաշտեր երեքշաբթի օր երկաթուղւոյ կառախմբով Ատանա տարուեր են, ուրկից ճամբայ ելեր են իրենց համար որոշեալ տեղերը։

ԱՀՄԷՏ ԼՈՒԹՖԻ ՓԱՇԱ.—Կայս. Թիկնապահ Ֆերիք Ահմէտ Լութֆի փաշա, որ պաշտօնով Հալէպ ղրկուած էր, անցեալ երկուշաբթի օր հոն ժամաներ է։

ՄԱՀ ՍԸՐՐԻ ՓԱՇԱՅԻ. — Տիարպէքիրի նախորդ կուսակալ Սըրրի փաշայի յուղարկաւորութիւնը երէկ հանդիսաւոր կերպով կատարուեցաւ և կայս. Իրատէի մը համաձայն, մարմինն ամփոփուեցաւ Սուլթան Մահմուտի դամբարանին պարտէզին մէջ։ Յուղարկաւորութեան ծախքը վճարուեցաւ կայս. մասնաւոր Արկղէն։

ՀԻՒՊԱՏՈՍՆԵՐ. — Տիարպէքիրի անգլիական փոխ-հիւպատոս կարգուած է Պ. Ս. Մ. Հէլլարթ, Վանայ՝ Պ. Վ. Հ. Ուիլեմս, Սըվազի՝ Պ. Ֆ. Պըլլէն և Գոնեայ՝ Պ. Ա. Բիւն, նախորդ տնօրէն Օսմ. Պանքայի տեղւոյն մասնաճիւղին։

—Իտալական կառավարութիւնը նկատելով որ երկաթուղւոյ գծերու շինութեան գործին մէջ շատ մը իտալացիք կաշխատին, որոշած է Ուշագի մէջ փոխ-հիւպատոսութիւն մը հաստատել և այդ պաշտօնին կոչած է Պ. Քաչանիէֆն, որ երկու տարի պաշտօնավարած է Իզմիրի իտալական հիւպատոսարանին մէջ։

ԱՏԱՆԱՅԻ մէջ, ուր ժամանակէ մ'ի վեր երաշտութիւն կը տիրէր, ամսոյս 14էն սկսեալ մէկ քանի օր անձրեւ տեղացեր է, ուրախութիւն պատճառելով երկրագործներուն։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ընկերութիւնք Իզմիրի մէջ մինչեւ անցեալ շաբաթ օր պատահած հրդեհներէն 13,017 անգլիական ոսկւոյ վնաս կրած են։ Անցեալ տարի այդ գումար 64,742 ոսկի էր և նախորդ տարին ալ 17,234։

ՆԻՔՕԼԱ ԶԱՐԻՖԻ այրին տասը հազար ֆրանք նուիրած է Գուզկունճուքի յունաց վարժարաններուն։ Այդ գումար գանձի մը յանձնուելով, միայն տոկոսք պիտի յատկացուի այդ վարժարանաց պէտքերուն։

Պ. ՈՒԻԼԵԸՄ ՃՕԼԻ, քարտուղար անգլիական հիւպատոսարանին Իզմիրի, մեռեր է անցեալ կիրակի օր։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Կիրակէէն երկուշաբթի գիշեր Իզմիրի մէջ երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեր են։ Այտընի Սարաքէօյ գաւառակին մէջ ալ նախորդ շաբթուան, չորեքշաբթիէն հինգշաբթի գիշեր, չորս ցնցումներ զգացուեր են։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութիւնը հրահանգ ուղղած է ամեն կողմ ծանուցանելով որ ոգելից ըմպելիներու գինը տեղական դրամական հրապարակին համեմատ որոշուի և թէ երբ որոշեալ քանակութենէն պակաս ունենուի, անմիջապէս դիմում ըլլայ Հանրային Պարտուց վարչութեան պաշտօնէից և առանց յապաղման հարկ եղած փոփոխութիւնք կատարուի։

ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ. — Կրթական նախարարութիւնն որոշած է որ օսմանեան երկիրներու մէջ գտնուած քաղաքային բարձրագոյն նախակրթարաններն՝ աշակերտաց թուոյն համեմատութեամբ՝ երեք կարգի բաժնելով, ուսուցիչներու ամսաթոշակներն ըստ այնմ սահմանուին։ Նոյնպէս Ա. և Բ. կարգի բարձրագոյն նախակրթարանաց համար մէկ մէկ երկրորդ ուսուցիչ կարգուի։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.—Ամսոյս 18էն 24, մէկ շաբաթուան միջոցին, մայրաքաղաքիս ու արուարձանաց մէջ հետեւեալ թուով մահեր պատահած են.

	Այր	Կին	Գումար
Իսլամ	62	74	136
Քրիստոնեայ	49	27	76
Հրեայ	10	9	19
Գումար	121	110	231

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ. — Մէհմէտ էֆէնտի և Թէվֆիք էֆէնտի անուն անձանց կողմէ, ծրագիր մը մատուցուելով ձեռնհաս իշխանութեան, առաջարկուած է թատրոններու օթեակներու գնոյն վրայ քառասունի, առաջին կարգին համար քսան և միւս կարգերուն ալ տասը փարայի յաւելում մը ընել և այդ կերպով գոյանալիք հասոյթը յատկացնել Համազգային Անկելանոցին։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպան Սըր Ֆիլիփ Քըրրի երէկ դեսպանատան [illegible] պահականաւով պտոյտ մը կատարեց կղզիներու կողմն և իրիկուան Բերա վերադարձաւ։

ԽՈՒՄՊԱՐԽԱՆԷԻ հիւանդանոցին առաջին բժիշկ գնդապետ Հիւսամէտտին պէյ, որ 15 օրէ ի վեր հիւանդ էր, առջի օրը մեռաւ։

ԻԶՄԻՏԻ մօտ խրած անգլիական Սխանտօ շոգենաւն, որ հանածոյք բեռցած էր, ազատուած ըլլալով Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ մինչեւ անցեալ շաբթու հոն տարուած են 277,000 կենդինար Սուլթանիյէ չամիչ, որուն 351,000ը ծախուած է։ Անցեալ տարի նոյն միջոցին 360,800 կենդինար տարուելով, 335,000ը ծախուած էր։

— Մինչեւ նոյեմբեր մէկ, Իզմիր տարուած թուզերու քանակութիւնն է 88,853 բեռ։ Պարկի մէջ ծախուած և [illegible] կոչուած տեսակէն ալ բաւական քանակութեամբ տարուած է։

ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ ատենի առաջին նախագահ Խալիլ պէյ, ինչպէս յայտնի է, Ռումէլիի նահանգաց քննիչի պաշտօնով մեկնած է մայրաքաղաքէս։ Ինչպէս երէկ ծանուցինք, նախագահի այդ պաշտօնը փոխանորդաբար պիտի վարէ վերաքննիչ ատենի Հուգուքի ճիւղին նախագահ Թահսին պէյ։ Արդ, Եղեռնադատ ատենին նախագահութիւնն զոր միանգամայն կը վարէ վերաքննիչ ատենի առաջին նախագահը, Խալիլ պէյի բացակայութեան միջոցին փոխանորդաբար պիտի վարէ նոյն ատենի պատժական ճիւղին անդամներէն Իզզէթ պէյ, որ երէկ ձեռնարկեց այդ պաշտօնին։

ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ղրկուած յանձնաժողովոյ այն մասը, զոր կը կազմեն Ֆէրիք Սամէտտին փաշա և Իպրահիմ ու Ճեմալ պէյերը, Պայպուրտէն մեկնելով Երզրում ժամաներ են։

Իսկ յանձնաժողովոյ միւս մասը, որ կը կազմեն Սամի պէյ, Ֆէրիտ Ապտուլլահ փաշա և Հասան Րիւշտի էֆէնտի, Սըվազէն մեկնելով Խարբերդ ժամաներ են։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանի անդամներէն Համտի պէյ վերաքննիչ ատեանի առեւտրական ճիւղը փոխադրուած է։

Եղեռնադատ ատեանի անդամներէն Ալի պէյ վերաքննիչ ատեանի պատժական ճիւղը փոխադրուած և իրեն յաջորդած է այս վերջնոյն անդամներէն Սէյիտ էֆէնտի։

ՄԻՐԼԻՎԱ Մուհիէտտին փաշա, որ Դամասկոսի մէջ պաշտօնի կոչուած է, նոյն տեղը ժամաներ է։

ՍԻՆՈՊԻ ռուսական հիւպատոս Պ. Նիֆօնին երէկ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

ՍԷԼԱՆԻԿԷՆ կը գրեն ա Թուրէֆ թէ Մօտիանօ Սամուէլ տանը ընդ ամենը հարիւր հազար ոսկւոյ վնաս մը բրած է սակարանի գործառնութիւններէ։

ԲԷՐԱՅԻ պատժական ատեանը երեք ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց Նշան անուն անձ մը, որ Պոլսոյ Երկաթ Բազարը թաղին մէջ կօշկակար Կիրակոսի տանն երկու զոյգ կօշիկները գողցած էր։ Նշան դատապարտուեցաւ նաև այդ բանտարկութենէն յետոյ երաշխաւորութեան տակ առնուելու։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ. — Առջի գիշերը, Թօփտաշլըի կողմը, Թամպուրաճը խանին մէջ, Մէհմէտ ու Մահմուտ անուն երկու անձեր կռուի բռնուեցան։ Մէհմէտ դաշոյնով երկու հարուած տալով Մահմուտի կուրծքին և փախչելու միջոցին ձերբակալուեցաւ։

—Պոլսոյ Սօղուք Չէշմէի կողմը, երէկ, վարձու կառք մը կոխոտեց Միւնիր անուն դպրոցական տղայ մը, որ վիրաւորուեցաւ։ Կառապանն Հասան ձերբակալուեցաւ։

—Երէկ, Գուրուչէշմէի առջեւ, քար բեռցած մաւունա մը նաւու մը վրայ ինկաւ ու ծակելով ընկղմեցաւ։ Մէջը գտնուող երկու մարդիկ ազատուեցան։

—Երէկ Սիրքէճիի կողմը տան մը մէջ արկած մը պատահեցաւ։ Նոյն տան մէջ բնակող Մառի և Սօֆի կազի հոտ մը առնելով, լամպար մը կը վառեն ու տան ստորնայարկը կ'իջնեն պատճառը իմանալու համար, սակայն փողոցէն անցնող օդային կազին խողովակը ծակած ըլլալով, կոյուղիէն կազը տան ստորնայարկը տարածուած էր և երբ Մառի ու Սօֆի լամպարով ներս կը մտնեն, կազը կը բռնկի և երկուքն ալ իրենց երեսէն կը վիրաւորուին։ Ոստիկանք հասնելով հարկ եղած դարմանները ընել տուին վիրաւորելոց։

ԱԿՌԱՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Ակռաներու չգոյութիւնը կը վնասէ արտաքին գեղեցկութեան և դէմքը կը տձեւցնէ։ Առանց լաւ ակռաներու բնաւ կատարեալ ծամողութիւն չկայ, առանց կատարեալ ծամողութեան՝ բնաւ կատարեալ մարսողութիւն չկայ, առանց մարսողութեան չկայ սննդառութիւն, առանց սննդառութեան չկայ առողջութիւն, և առանց առողջութեան ի՞նչ է կեանքը.—Ուրեմն խորհուրդ կու տանք ատամնազուրկ անձերու դիմել Տքթ. Պառիի, միակ ատամնաբոյժն որ երկու անգամէն կրնայ տեղը դնել ի բերան և անցաւ ակռաները, արհեստական ամենագեղեցիկ ու ամենահաստատուն ակռաներ պատրաստել առանց քիմքի, կեռերու, զսպանակներու և այլն, որք լաւ արտասանութեան հետ կատարեալ ծամողութիւն կ'ապահովեն։

Ամենէն փափուկ, ամենէն ջղային անձինք կրնան կատարեալ ապահովութեամբ դիմել Տօքթ. Պառիի՝ լիովին գոհ մնալու համար։ Արդէն, իրեն դիմողը կատարելապէս գոհ մնալէն ետք միայն տալիքը պիտի վճարէ։

Ամեն օր կը դարմանէ ժամը 9էն (Ա. Ե.) մինչեւ իրիկուան 5, Բերա, Մեծ փողոց, Ֆրանսական դեսպանատան դէմը, 374 թիւ տունը։ 413

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՎԱՐԺՈՒՑ

Շերամաբուծական վարժարանին բացումը, յառաջիկայ տարեշրջանին համար, տեղի պիտի ունենայ 1896 ապրիլ 1ին (Ն. Տ.)։ Հետեւապէս կը ծանուցուի այս վարժարանին դասընթացքներուն հետեւիլ փափաքողներուն թէ իրենց խնդրագիրները ներկայացնելու են վարժարանին տեսչութեան մինչեւ նոյն թուականը։ Անոնք ինչպէս նաև երկրորդ տարւոյ աշակերտները Պրուսա գտնուելու են բացման օրը։ ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

MORRHUOL

Ծանուցցինք Մօրիւօլ չարքօհին յատկութիւնները, և ցուցուցինք թէ սխեալ մը խաշորութեամբ փոքր դեղահատով մը հիւանդներուն կը տրուէր հինգ կրամ Մօրիւ ձկան իւղ, ճարպոտ մասէն զերծ. բայց 2 և 3 աստիճանի կուրծքի հիւանդութեամբ տառապողներուն վրայ քիչ կ'ազդէ Մօրիւ ձկան իւղը։ Մօրիւօլին վրայ աւելցունելով կաթերօլ, բուժիչ տարր հանքերի քրէօզօթին, Պ. Շարթօ հանած է քրէօզօթին կիզականութիւնն և բժիշկներուն տուած է հզօր զէնք մը։

LE QUINQUINA FERRUGINEUX

Գինաւիթեան ընդհանրացումը մեծ օգուտներ առաջ բերած է. մէկ հատ միայն կը բաւէ յիշել. ամեն ուսեալ մարդ այսօր գիտէ որ անարիւնութեան, քլորոսի, ուժաթափութեան, ստամոքսացաւի, սակաւակ ախորժակի պարագաներուն մէջ երկաթի և քինայի գործածութիւնն անհրաժեշտ է։ Փարիզի բժշկական մարմնոյն կողմէ աւելի յանձնարարուած պատրաստութիւնն է [illegible] քինա ֆէռիւժինէօ, որ իր մէջ կը պարունակէ լուծեալ ֆոսֆատ մը ֆէռի որ է տարրն ոսկորներու և արեան, և քինան, որ էն զօրաւոր դեղն է։

ՉԱՃՈՂԱԾ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

Այդ երկար խոստովանութենէն յետոյ զոր սոսկալի երկիւղով մտիկ ըրած էր, Նէժմի ոտքի ելաւ։ Շատ աժգոյն էր։ Քանի մը քայլ առաւ սենեակին մէջ, բացաւ պատուհանը, մէկ ակնարկով ալ բուրեց լռին ստուերալից պարտէզը, և թողուց որ իր հրատոչոր ճակատը տարուի գիշերուան զովութեամբ։ Ետոյ, իր հօրը դառնալով.

—Տեսէք ի՛նչ վիճակի հասաք. դուք համբաւաւոր դրամատէրը, ըսաւ, չկրնալով անփափուկ ու վնասակար գործերը որոց յայտնութիւնը ձեր կորուստը առաջ պիտի բերէր և պիտի անպատուէր ձեր անունը, դուք սրիկայի մը անձնատուր եղաք. Թոյլ տուիք որ ձեր գաղտնիքներուն տեղեկանայ, և անոր սպառնալիքին տակ փրկութեան ուրիշ միջոց չունիք եթէ ոչ իր լռութիւնը գնել՝ աղջիկն վճարելով, այսինքն ձեր աղջկան ձեռքը։

—Աս ըսածներդ ես մտածած եմ, ըսաւ Սավարոն խեղճուկ կերպով, և դուն խնայելու էիր զիս։

—Ֆալքոնէ, շարունակեց աղջիկը դառնութեամբ, այս մարդը որուն վրայ ձեր այնքան արհամարհանքով խօսիլը լսած եմ։

—Քու կարծածիդ պէս չէ, փութաց առարկել Սավարոն։ Դժուարին սկզբնաւորութիւններ, այո, բայց հիմա բարեկարգ, հարուստ։

—Ե՞րբ կը հասնի, հարցուց Նէժմի չոր ձայնով։

—Վաղը. բայց որոշման պիտի սպասէ. չի բռնանար մեր վրայ։

—Ի՞նչ կ'ըսէ ուրեմն, գոչեց աղջիկը զայրացած։

—Հասկցայ, աւելի աղէկ է որ երթամ. քիչ մը յոգնած ես այս գիշեր։

Շուրթերը դրաւ աղջկանը աժգոյն ճակտին և դուրս ելաւ, կորաքամակ։ Դուռը գոցուելէն ետք աղջիկը չկրցաւ զսպել զայրոյթի և յուսահատութեան աղաղակ մը։

—Աւաղ հօ՜րս։ Ա՜հ, մայր, առաջին անգամ ըլլալով փառք կու տամ երկնից որ իր ձեռքէն տարաւ է քեզ՝ կեանքդ առնելով։

Յորմէ հետէ Վարավիլի ագարակն ունէր զոր ոչինչով գնած էր Սէնդոմէի մարքիզին քայքայման պահուն, Սավարոն ամեն տարի սոյն եղանակին հոն կ'ընդունէր տասնեակներ չափ Փարիզցիներ՝ մեծ դրամատէրեր իրեն պէս, մեծագոյն մասամբ ընկերակից իր ձեռնարկներուն։

Առաւօտէ մինչեւ իրիկուն կ'որսային Վարավիլի դաշտավայրը շրջապատող անտառներուն մէջ, ձիարշաւներ կը կատարէին, ձուկ կ'որսային անտառին լճակներէն։

Ֆալքոնէյի ժամանումը այս հաճոյքներէն բան մը չփոխեց։ Մասնակցեցաւ անոնց, և այսպէս, թէև իր ներկայութիւնն ի դէպ քիչ մը զարմանք պատճառեց Սավարոնի բարեկամներուն, բայց բան մը յայտնի չըլլալու փափկութիւնն ունեցան։

Սավարոն այրի էր։ Նէժմի կ'օգնէր անոր տան պատիւներն ընելու։ Սա տարին ութ ամիս հոն կ'անցունէր՝ մօրը մահուամբը նուիրագործուած այդ վայրերուն կապուած սրտով, Փարիզի հաճոյքներն արհամարհելով։ Տարօրինակ աղջիկ, գեղեցիկ և հարուստ, որ կանոնաւորապէս կը վռնտէր իր ձեռքին թեկնածուները, թէ երիտասարդներուն թէ ծերերուն հետ իբրեւ ընկեր վարուելով, առանց պչրանքի, երբ թէ անոնց սէրին պատկառէր, անոր յանդգնութիւնն, անվեհերութիւնը, կորովը, ձեռնարկող ոգին առած ըլլար, ամենուկան բոլոր այս յատկութիւններ առանց վնասելու իր քաղաքավար հաւկ կուսութեան։

Առտու մը, Ֆալքոնէյի ժամանումէն ութ օր յետոյ, Սավարոն իր սենեակը կանչեց Նէժմին։

—Հանեցա՞ր, հարցուց։

—Օ՛հ, հայր իմ... ակռան թափած, ճաղատ, նիհար ու քառասնամեայ մարդը որ իր անձին վրայ կը կրէ բարոյական անկումի մը խարանները...

—Խիստ ես... վասն զի չուզեր երկար սպասել։ Պատասխան մը կը պահանջէ։

—Ես ինքս իրեն պիտի տամ վաղը, պատասխանեց աղջիկը։

Յաջորդ օրը, կէս օրէն ետք առանձին գտնուելով Ֆալքոնէյի հետ պարտէզին մէկ ծառուղիին մէջ ուր տարած էր զայն, Նէժմի մէկէն ի մէկ ըսաւ.

—Պարոն, հայրս ինծի յայտնեց թէ մեր ամենուս համար ի՛նչ տարօրինակ պարագաներու մէջ կը պահանջէք որ ձեր կինն ըլլամ... Ձեր տարօրինակ ընթացքին հակառակ, պատուոյ տէր մարդ մը կը կարծեմ ձեզ. յուսամ թէ ետ պիտի կենաք դիտաւորութենէ մը որուն իրականացումը անկարելի է։ Չեմ սիրեր ձեզ։

—Օ՛հ, առջի օրէն ձեր կողմէ սիրուած ըլլալու յաւակնութիւնը չեմ ունեցած, պատասխանեց Ֆալքոնէ... Բայց թոյլ տուէք ինծի հաւատալ թէ այն աստիճան անզգայ չէք որ ձեր երջանկութեան անձնուէր կնամեծար մարդու մը հոգածութիւնները չկարենան յաղթել ձեր անտարբերութեանը։

—Ինչպէս կ'ուզէք որ հաւատամ ընծայած ձեր խօսքերուն, երբ գիտեմ թէ ամօթալից ու արհամարհելի սակարկութեան մը առարկայ եմ։

—Ա՛հ, հայրիկնի՛դ ըսա՞ւ ձեզ։

—Ամեն բան ըսաւ։

—Այն ատեն պէտք է հասկնաք որ հարկ չկայ վիճաբանութեան, օրիորդ։ Դուք հնազանդ աղջիկ մըն էք, կը սիրէք ձեր հայրը։ Ձեր պարտքն է անոր համար զոհել ինքզինքնիդ, պարտք մը որ կրնայ խիստ երեւնալ ձեզ այսօր, այլ որուն կատարումը դիւրին պիտի երեւի եթէ աւելի լաւ ճանչնաք զիս...

—Չէ՞ք կարծեր որ աւելի վայելուչ կըլլար պահանջելէ առաջ իմ կամքս հասկնալ։

—Կը համարձակի՞ք ըսել թէ իմ խնդիրս չպիտի մերժէիք եթէ բոլորովին ազատ ըլլայիք չհամակերպելու... Ուզեցի անօգուտ ձեւակերպութիւնները խնայել ձեզ և ինծի.. Կը սիրեմ ձեզ։

— Ստութի՛ւն։ Ինչպէ՞ս պիտի սիրէիք զիս։ Ութ օր առաջ չէիք ճանչնար։

—Այո, բայց ութ օրուընէ ի վեր կը ճանչնամ ձեզ, կը սիրեմ ձեզ և կ'ուզեմ։

Արեան կոհակ մը պատեց Նէժմիին այտերը։

—Լաւագոյն է ըսէք որ իմ օժիտս կ'ուզէք, ըսաւ. այսօր դրամօժիտս, և ապագային ժառանգութիւնը։

Ֆալքոնէ ժպտեցաւ հեզութեամբ, եւ պատասխանեց խոնարհելով.

—Իմ նպատակիս մաքրութիւնը կը պաշտպանէ զիս ձեր ըրած նախատինքին դէմ։

Նէժմի, դողահար, ձեռքը ճակտին տարաւ և յարեց.

—Կոչում կ'ընեմ ձեր բանականութեան, ձեր գթութեան, ձեր ուղղամտութեան, այո, ձեր ուղղամտութեան, պարոն։ Եթէ կը սիրէք զիս, չէք ուզեր որ դժբախտ ըլլամ, և սրտիս գաղտնիքն առանց ձեզ յայտնելու, կը հաւատամ թէ ձեր ձեռքէն չի գար երջանկացնել զիս։ Առէք օժիտս, եթէ կ'ուզէք, բայց ետ կեցէք ինէ։

—Վերջին աստիճան անփափկութիւն կ'ըլլար...

—Ա՛հ, զգուշացէք, գոչեց Նէժմի զայրացած։

Ֆալքոնէ մէկէնիմէկ դէպի Նէժմի վազեց, բռնեց անոր ձեռքերը և պարուրելով զայն ակնարկովը ուր իր անսանձ կատաղութիւնը շողաց.

—Դուք ալ զգուշացէ՛ք, ըսաւ. անխոհե՛մ, կը մոռնա՞ք ուրեմն թէ մէկ բառով կրնամ ձեր հայրը եղեռնադատ ատեան դրկել իբրեւ գող և իբրեւ խարդախ։ Ապացոյցներն ունիմ... և մինակ կնոջս կու տամ զանոնք, աւելցուց աւելի անուշութեամբ։

Նէժմի, նուաղուն, ձեռքերն ազատեց իր կրած սեղմումէն, և մէկէն ի մէկ վերստացած գերագոյն կորովի ջանքով մը միայն յաջողեցաւ ոտքի կենալ։

Ֆալքոնէ կը հեռանար։

Ցասումնատութիւնը Նէժմիէն կը խլէր այն արցունքները զորս երկու օրէ ի վեր կուլ տուած էր։ Կորսուած կը զգար ինքզինքը։ Սարսնացումը, անզօրութիւնը կը բարձրանային իր չուրջը, ամեն կողմէ կը պարուրէին զինքը։ Մինչեւ այն ատեն երջանիկ մեծցած ու ապրած էր որպէս զի իր արհամարհած մէկ մարդուն անո՞ւնը կրէր։ Այս Ֆալքոնէն կասկածելի, վատահամբաւ դրամատէր, տասն անգամ խառնուած անպատիւ ձեռնարկներու, պարտքերով բեռնաւոր, ցոփակեաց, առաջնակարգ խարդախ և սրիկաներուն մին էր։

Այս ապագա՞ն իր ամուսի՞նը։ Իր զաւակները, այդ մարդուն զաւակնե՛րը։ Եւ իր միտքը յեցուող զարհուրելի չուրթերը կը բարձրանար, և ասորման սարսուռ մը կու տար իր մսին... Որոշում մը տալու էր սակայն։ Որոշում մը... Ի՞նչպէս։ Համակերպիլ... երբե՛ք։

—Ի՞նչպէս պաշտպանեմ ինքզինքս... կը մտածէր։

Բան մը չէր գտներ... և իրիկունը, գեղակին սրահին մէջ, երբ աժգոյն և տխուր, նստած Սավարոնի կոչնականներուն մէջ, տեսաւ Ֆալքոնէյի ներս մտնելը ժպտերես, փութկոտութեամբ իրեն մօտենալը և նուրբ մանիշակներու փունջ մը նուիրելը, ըստ երեւոյթին համակերպած՝ ստիպուեցաւ առնել ծաղիկներն ու շնորհակալութիւն մը թոթովել։

(Շարունակելի)

ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ

Էսկի-Շէհիր Գոնիա գծին չորրորդ մասն՝ Աֆիոն Գարահիսարէն Աքշէհիր՝ Նոյեմ. 15էն սկսած է բացուիլ։ Նոյն թուականէն սկսեալ այդ գծին վրայ հետեւեալ երթեւեկութիւնը պիտի կատարուի։

222 թիւ թռան կառախումբն Աֆիոն-Գարահիսարէն Աք-Շէհիր առաւօտ։

		ժամ	վայրկ.
Էսկի-Շէհիրէն	մեկնում	1	—
Աֆիոն-Գարահիսարէն	»	7	31
Չէյլիւր-Չօպանլարէն	»	8	23
Չայէն	»	9	38
Իսհագլուէն	»	10	52
Խատիպանէն	»	11	26
Աք-Շէհր	ժամանում	11	56իրկն.

221 թիւ թռան կառախումբ Աք-Շէհիրէն Աֆիոն-Գարահիսար առաւօտ։

		ժամ	վայրկ.
Աք-Շէհրէն	մեկնում	1	30
Խատիպանէն	»	2	2
Իսհագլուէն	»	2	44
Չայէն	»	3	58
Չէյլիւր-Չօպանլարէն	»	5	5
Աֆիոն-Գարահիսարէն	»	6	10
Էսկի-Շէհր	ժամանում	12	22իրկն.

Վերոյիշեալ կայարաններու միջեւ պիտի սկսուի ապրանքներու երթեւեկութեան և թեթեւ ու փոքր գոյքերու և անասնոց ու այլոց փոխադրութիւն։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

6 Նոյեմբեր 1895

Հայտար-Փաշա

ACTIONS MINES D'OR SUD—AFRICAINES

ՈՍԿԵՀԱՆՔԻ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹՔ ՀԱՐԱՒ—ԱՖՐԻԿԵԱՆ

[illegible] ՏԵՂԵԿՈՒԹԵԱՆՑ

Գնելու արժէթուղթերուն պարտաթուղթերը յաճախորդներու տրամադրութեան տակն են։

Ա. ՖԱՐՐԱ, Քամպիօ միջնորդ, Կ. Պոլիս 429

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Նոյմ. 30,12 Դեկտ. 1895

Անուանակն. եւ Վճարեալ		Թուական	Անուանք Արժէթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100		1881	Թու. Սէրի A 1%	59	20
100			» » B	32	10
100			» » C	21	30
100			» » D գոցուած	21	09
100			բացուած	21	05
100			միջօրէ	21	17
100			[illegible] գոցուած	99	—
Ֆր. 500		1870	բացուած	99	—
			միջօրէ	99	—
Անվ.	Վճր.				
20	10	1890	Օսմանեան 4%	—	—
23	11	1869	Թունէլ ժէն. Օմ.	9	80
10	5	1872	Օսմ. Օմ. տը Շ. է Գ.	5	37
140	140	1878	[illegible]	45	—
500	300	1889	Անատոլուի (Բժթ.	605	—
500	500		Երկաթուղիք (Գրթ.	815	—
20	8	1882	Թրամուէյ (Բժթ.	9	10
500	500		(Գրթ.	498	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	17	—
1.40	1.40	1892	Օսմ. Սիկարէթ 5%	—	—
11	5½	1893	Օսմ. Ապահովագր. Ընկ.	5	85
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	450	—

ՑՈՒԼԱՆՑ (Բրիմ) ԵՒ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
3 օրուան համար 1000 հատի	—	—
1 ամսուան համար	—	—
1 օրուան համար	—	—
[illegible]	—	—
Կանխիկ ([illegible])	1	83½

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	20
Փարիզ »	Ֆր.	23	85
Վիեննա 3 օրուան	Ֆիոր.	10	87½
Պէրլին չէկ	Մարք.	16	45

ՑՈՒԼԱՆՑ [illegible] ՎՐԱՅ			
3 օրուան համար 25 հատի	Ֆր.	3	50
1 ամսուան համար	»	6	50
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ			
Անգլ. ոսկի	Օ. Ո. 100 ղրշ.ին	110	03
20 ֆրանքնոց		87	18
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)		107	19
Քրիմէց		51	10
[illegible]		3	59
Մէճիտիյէ		108	16
Ճանք արծաթ		108	—
Մէթալիք		99	20
Յակոբ Ղալաթիոյ Սակարանի		6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 11 Դեկտ.			
Քանսոլիտ Օսմ. B Կնիկ.	Ֆր.	—	—
» » C	»	—	—
D (Բացուած	»	—	—
(Գոցուած	»	19	45
Ռումելիի Երկաթուղի	»	101	—
[illegible]	»	445	—
Օսմանեան Դրամատուն	»	473	—
[illegible]	»	395	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ	»	418	75
Պանք Օթոման (անուանակն.)	»	552	50
Ռանթ Ֆրանսական 3%	»	101	55
» » 3½%	»	—	—
» Իտալական	»	86	95
Քրէտի Լիոնէ	»	—	—
Քրէտի Ֆոնսիէ	»	—	—
Քոնդուառ տ'էսքոնթ	»	—	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ	»	—	—
Եգիպտական Միացեալ	»	512	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	215
ՎԻԵՆՆԱ 11 Դեկտ.			
Ռումելիի Երկաթուղի	Ֆիորին	88	50
Օսմ. Ռէժի	»	137	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես		120	90
» Փարիզի	»	—	—
ԼՈՆՏՈՆ 11 Դեկտ.			
Քոնսոլիտ Օսմանեան A	[illegible]	59	—
» » B	»	36	—
» » C	»	—	—
D (Բացուած	»	—	—
(Գոցուած	»	18	37
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (Երշխւ. բերք.		—	—
» » 1894 3½% (Եգպ. Հրկ.ով		—	—
Պանք Օթոման (մնտրեալ)	»	11	87
[illegible] Երկաթուղի	»	11	50
Միացեալ Եգիպտական	»	101	25
[illegible]	»	—	—
Անգլ. Քոնսոլիտ	»	105	75
Պուլկար. Փոխառ. 6%	»	85	—
» » Նոր 6%	»	—	—
Ռանթ Հելլենական 5% 1881	»	29	50
» » 5% 1884	»	29	50
Փոխանակ. Փարիզի վրայ 3 ամիս		25	375
ՊԵՐԼԻՆ 11 Դեկտ.			
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի	Մարք	—	—
Ռումելիի Երկաթուղի	»	—	—
Անատոլուի Երկաթ. ¼ Գրթղթ.	»	—	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս		—	—
» Փարիզի » 3 ամիս		—	—
Մակեդոնիոյ Երկաթուղի		—	—

THE LANCASHIRE INSURANCE COMPANY

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Է 1852 ԻՆ

ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ԱՆԳԼԻԱ

Lancashire Insurance Buildings- Exchange Street Manchester

Դրամագլուխ 3,000,000 անգլ. ոսկի

Պահեստի գումար 1,372,875 »

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւնք, ամեն տեսակ քարուկիր ու փայտաշէն կալուածներու վրայ, կահերու և ապրանքներու վրայ և այլն, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով ու սակերով։

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ.

Այս ընկերութիւնը յոյժ բարձր աստիճանով կը ներկայացնէ բոլոր այն առաւելութիւնները զորս կրնան փափագիլ կեանքերնին ապահովագրել ուզողները, ամբողջ կամ խառն՝ որոշ պայմանաժամով։

Ամեն տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներուն, (Bond Sellar & Cie.) Պոնտ Սելլէր և Ընկ. Բիւյիւք Թիւնէլ խան, Ղալաթիա։ 427

ՏՕՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԻՐԱԲՈՅԺ, ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորանոր գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ նուրբ, ճաշակաւոր, եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականին, դիմէն ձեւաւորութիւն, (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։ Սկորբիթ կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորանոր արգասներու միջոցաւ առանց ցաւի ակռահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ փողոց Բերա, (Ամերիկ. գարեջրատան վրայի յարկը ճիշդ Զապուքճեանց դէմը)։

Գատըգիւղի յաճախորդը կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 նոր բացուած Խըրսըզլըի փողոց ամէն օր։

Տ. Գ. Հաստատուելու համար Եւրոպիոյ և Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ժամերը կիրակի օրն ալ, ինչպէս նա և մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղւոյն։ 410

ԿՈՄԻՏԱՍ Ա. ՈՍԿԵԱՆ

ԱՌՁԵՌՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԵՐԷՆ—ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ

ՆՈՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (Երկրորդ)

ՈՒՂՂԵԱԼ ԵՒ ՅԱՒԵԼԵԱԼ

ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ 50,000 ԲԱՌ, ՈՃ ԵՒԱՅԼՆ

Բազմաշխատ հեղինակին սոյն օգտակար գործը կը բովանդակէ հին եւ նոր հայերէնի գրեթէ բոլոր բառերն ըստ, գիտական եւ արուեստական բազմաթիւ բառեր, ոճեր եւ ասացուածներ հանդերձ իրենց Գաղղ. թարգմանութեամբ։ Բառից զանազան առումները բացատրուած են բազմաթիւ օրինակօք։ Սոյն խնամեալ և յոյժ կարեւոր գործը ճշմարիտ առաջնորդ կրնայ ըլլալ ուսանողներուն ի Գաղղիերէն լեզուի, ինչպէս նաեւ սոյն լեզուի ուսման պարապողներուն առ հասարակ։

Գործոյն վերջը աւելցուած է գաղղիերէն լեզուի անկանոն եւ պակասաւոր բայից պարզ ժամանակներու մէկ ցանկն հանդերձ պիտանի և կարեւոր ծանօթութեամբք, որք մեծապէս պիտի օգնեն ուսանողին։

Էջ իբր 1000, ընտիր թղթի վրայ մաքուր եւ յստակ տպագրութեամբ և զօրաւոր կազմով, որք բառարանի մը համար գրեթէ նոյնքան գնահատելի են որքան պարունակութիւնը։

☞ Գին { Զօրաւոր խաւաքէ կազմ 25 Դհ.
Լաթակազմ 27, Կիսակազմ 23 »

Կեդրոնատեղին է Յ. Մատթէոսեան Վաճառատունը, Թիւ 27 Ֆինճանճըլար եօգուշու Կ. Պոլիս։ Կը գտնուի Պ. Պալեճեի եւ բոլոր հայ գրավաճառներու քով, ինչպէս նաեւ Բերա Մեծ փողոց Պ. Քէլլերի եւ Պոլսոյ գրատուներուն և Ղալաթիա Մահմուտիէ ճամբու Թիւ 42, Ռոման և Ընկ. Թղթավաճառանոցն։

ՀԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ

[illegible]

Ա. ՕՀԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

33. Վալիտէ փողոց. Օսմ. Պանքայի դէմ 33

Ընտիր ապրանք, ուղիղ կշիռ, չափաւոր գիներ ☞

Վճարմանց դիւրութիւն

Ծանօթութեանց առանց ծախքի կը զրկուին մինչեւ տուն։ 333

ԹԷՅ, ԹԷՅ, ԹԷՅ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

Հաստատեալ 1880

MARQUE DEPOSÉE

Կ. ՊՈԼԻՍ, Ճէլալ Պէյ Խան թիւ 10

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՔ

Օսմանեան գլխաւոր քաղաքաց մէջ

ՉԻՆԻ, ՃԱՎԱՅԻ, ՍԷՅԼԱՆԻ, ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԹԷՅԵՐ

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ վաճառում

Ծրարի, չափի եւ գինի մասին կատարեալ ստուգութիւն

Զգուշանալ մեր մարքային Կեղծերէն

ԻԼԱՆ [illegible]

Գասըմ քէօյինտէ Մօտասա միւճէտտէտէն ինշաաը մուգարրէր գարագօլխանէնին իճիրիկի մագթուէն ինալէ օլմագ իւզրէ միւնագասայա գօնուլմուշ օլտուղունտան վէ բետէլի էվվէլին Զինճի ճումա իրթէսի կիւնի գարարը գաթիսի մուգարրէր օլտուղունտան թալիպ օլանլարըն ինշաաթը ասքէրիյէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 20 1—3

Ինշաաթը ասքէրիյէ իչուն տէֆաաթէն միւպայաա օլունաճագ 130 սանտուգ ճամ միւնագասայա գօնուլարագ քեանունը էվվէլին Զինճի ճումա իրթէսի կիւնի գարարը գաթիսի մուգարրէր օլտուղունտան թալիպ օլանլարըն ինշաաթը ասքէրիյէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 21 1—3

Ֆըրգասը մէվագըրինտէ պուլունան Գարաֆէրիէլէրի ճիւնուտը ճէնապը միւլուքեանէնին խարճըլարընտէ միւգթաճի օլուպ մահալլինճէ մէվգիի միւնագասայա վազ իլէ թալիպի էօնտէլինտէ պուլունան էրզագըն թէնզիլը ֆիյաթ իլէ իթասընա պուրաճա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթ ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 15 2—3

Գուտսը Շէրիֆտէ պուլունան վէ հասպէլիճապ պուլունմագլըգլա ճէլպ ճիւնուտը ճէնապը միւլուքեանէնին 311 սէնէսի քեանունը էվվէլի իպթիտասընտան իթիպարէն պիր սէնէլիք խարճըլարընտէ մուգթաճի օլուպ մահալլինճէ մէվգիի միւնագասայա վազ օլունան էրզագըն իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթ ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 16 2—3

Մարաշ վէ Զէյթուն մէվագըրինտէ պուլունան վէ հասպէլիճապ պուլունմագլըգլա ճէլպ օլունան ճիւնուտը ճէնապը միւլուքեանէնին 311 սէնէսի քեանունը էվվէլի իպթիտասընտան իթիպարէն պիր սէնէլիք խարճըլարընտէ մուգթաճի օլուպ մահալլինճէ մէվգիի միւնագասայա վազ օլունան էրզագըն իթասընա պուրաճա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթ ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 17 2—3

Պէշինճի օրտույի հիւմայուն տայիրէսի տախիլինտէ քեաին [illegible], Ռում Գալա վէ Պիրէճիք, Ուրֆա մէվագըրինտէ պուլունան վէ հասպէլիճապ պուլունմագլըգլա ճէլպ օլունան ճիւնուտը ճէնապը միւլուքեանէնին 311 սէնէսի քեանունը էվվէլի իպթիտասընտան իթիպարէն պիր սէնէլիք խարճըլարընտէ մուգթաճի օլուպ մահալլինճէ մէվգիի միւնագասայա վազ օլունան էրզագըն իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթ ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 18 2—3

Շամը Շէրիֆտէ պուլունան ճիւնուտը ճէնապը միւլուքեանէ իչին մուգթաճի օլուպ մահալլինճէ մէվգիի միւնագասայա վազ օլունան պիրինճ սէնէի ճէտիտէ մահսուլինտան օլմագ վէ էօմէր անպարտան միւճտէհիտ տէվլէթէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ մուգավէլէ սէրի 19 գրշ. հիսապըյլէ իթասը օլունմագ շարթըյլա վէ շէրաիթ սայիրէսի իլէ թէֆրիք իլէ 60 փարաեա մահալլի թալիպի էօնտէլինտէ օլուպ թէնզիլը ֆիյաթ իլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 12 3—3

Սէլանիք միւշիւրիյէթինտէն Կէօկիւլիւ, Սթրումճա, Գարաֆէրիէ, վէ Վօտինա վէ Եէնիճէ մէվագըրինտէ պուլունան ճիւնուտը ճէնապը միւլուքեանէնին սէնէի հալիյէ քեանունը էվվէլի իպթիտասընտան իթիպարէն խարճըլարընտէ մուգթաճի օլուպ մէվգիի միւնագասայա վազ օլունան էրզագըն իթասընա պուրաճա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 13 3—3

Գարաֆէրիէ մէվագըրինտէ քեաին ճիւնուտը ճէնապը միւլուքեանէնին սէնէի հալիյէ քեանունը էվվէլի իպթիտասընտան սէնէի աթիյէ թէշրինը սանիսի նիհայէթինէ գատար խարճըլարընտէ մուգթաճի օլուպ մահալլինճէ մէվգիի միւնագասայա վազ օլունան վէ թալիպի էօնտէլինտէ պուլունան էրզագըն պուրաճա թէնզիլը ֆիյաթ իլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն ճինս վէ ֆիյաթլարընը անլամագ իւզրէ մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 14 3—3

GEBRÜDER BOMONTI

ՊՈՄՈՆԹԻ ԵՂԲԱՐՔ

ԳԱՐԵՋՈՒՐԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆ Ի ՖԷՐԻ ԳԻՒՂ

Կ'ԱՐՏԱԴՐԷ ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ԶՈՒՏ ԳԱՐԵՋՈՒՐ

ՏԱԿԱՌՈՎ ԵՒ ՇԻՇՈՎ ԸՍՏ ԲԱՒԱՐԵԱՆ ԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԵՒ ԱՌԱՆՑ ԱՍԻՏ ՍԱԼԻՍԻԼԻՔԻ

☞ Գործարանն եւրոպական վերջին դրութեամբ կազմակերպեալ է։

ԹԷՅ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ ԵՒ ՇԱՔԱՐԵՂԻՆԱՑ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1888

Ա. ԱԼԷՄՇԱՆ ԵՒ Գ. ՅՈՎՆԱՆԵԱՆ

ՊՈԼԻՍ, [illegible] ՓՈՂՈՑ 49, 52

ԹԷՅԻ թիւ 52 Վաճառատան մէջ կը ծախուի Չինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի, Հնդկաստանի ընտիր Թէյ, մեծ եւ փոքր քանակութեամբ։

ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՆԵՐՈՒ թիւ 49 Վաճառատան մէջ կը ծախուին Եւրոպական բազմատեսակ եւ ընտիր ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՆԵՐ, պիսքիթի, չոքոլա, եւ անուշ քաղցրեղէններէ խիստ եւ այլն։

438 Վաճառք առատ. Դիւրացում կատարեալ. Ճշմարտութիւն ապահով. 22—60

ՀՐԴԵՀԻ եւ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ եւ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11 671.018
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 2.906 678

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԵՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4 444.600
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 1.405.300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած գթամիտ երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև երբ պայոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասն 20,000,000 Անգլիական ոսկին կ'անցնի:

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 ՄԱՐԻԹԱՅՄ ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամաբարկերն խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 ա սենեակներն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ [illegible] վերոյիշեալ երեք Ընկերու.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ
771.000.000 ՖՐԱՆՔ

Տնօրէնութիւն Եւրոպայի

Փարիզ, 16, Պուլվառ տէ զ'Իթալիէն. 1, 3, իր Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ

1845էն հիմնուեալ է ի վեր

Ապահովագրեալներու վճարուած	955,000000

1893ի գործերը

Ապահովագրեալներու վճարուած	78,000000
Հասոյթ	175,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 1 Մէկէն	160,000000

1894 յունուար 1

Աւանդք և անշարժ կալ. յ'Եւրոպա	30,030000
Ցաւելեալ դրամագլուխ	88,000000
Արդի ապահովագրութիւնք 1 Մէկէն	37,000000

Տեղեկագիրն ապահովէ էր

Շահաբաժիններու բարդմամբ և ապահովագներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու:

Պայմանագրութեան Նոր եղանակ

Ընկերութեան կողմանէ ԱՆՄԵՐԺԵԼԻ սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ: Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն Թուրքիոյ

188 Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ եւ ԸՆԿ.
Վոյվոտա փողոց, Վիթալիս խան, Ղալաթիա

ԱՅՍ ՊԻՍԻՔԼԷԹԸ ՄԻԱՅՆ ԳՆԵՑԷՔ

որ շինուած է հռչակաւոր ՍԹԻՅՐ զինագործարանին կողմէ: ՍԹԻՅՐ պիսիքլէթը ամենէն ծանօթն ու հռչակաւորն է: Հաստատուն, վայելուչ, արագ, անմրցելի 1895ի Նմոյշարանին մէջ առաջին մրցանակը շահած է: Կը ծախուի Նիքիթից էրպէնի քով, Պոլիս Պահճէ Գաբու թիւ 2 եւ Ղալաթիա Մահմուտիյէ փողոց թիւ 22 ու 31:

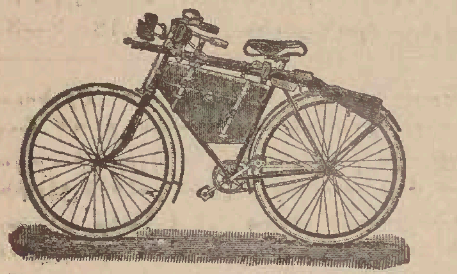

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալն է Սարաֆօղլու տունը՝ Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, Բ. յարկ:

366 61—80

ՆՈՐ ՈՒՂԵՑՈՅՑ

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի և Ճեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ Ծովու Նաւահանգիստներուն (երթեւդարձին հանդիպելով ի Հավր):

Լոնտոնէ մեկնում ամէն կիրակի. Մարսիլիայէ մեկնում ամէն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ սեպտ. 21էն, դէպ ի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, սեպ. 28էն սկսեալ, դէպ ի Բայամագա, (փոխակի Բաթաջօյօ) Շիրա, Սէլանիկ, Տէտէ-Աղաճ, փոխակի Քավալա, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս:

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամէն ուրբաթ, առաւուան ժամ 9ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճէն (փոխակի Քավալա), հոկտ. 11էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէոնէն, հոկտ. 18էն սկսեալ:

Բաց ասաի, ամէն տասնհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 1էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով:

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Հոկտ. 3էն սկսեալ, հինգշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, ամէն տասնհինգ օրը: Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր (առանց ուրիշ շոգենաւ փոխադրութեան) Վաթի, Սամոս, փոխակի Հռոդոս, Պէրութ, Լարնաքա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Լաթաքիա, Թրիփօլի, նորէն Պէրութ, Աղեքսանդրիա, Մարսիլիա՝ ուրիշ նաւ փոխադրութեամբ, Պէրութ դէպ ի Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ:

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՕՍԻՍՔԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիայէն եկած սուրհանդակներով: Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 7էն սկսեալ:

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիայէն եկած սուրհանդակներով: Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի կէսօրին դէպ ի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում: 425

Հանգուցեալ Տօքթ. Անդրանիկ փաշայի որդի Ազնա որ էֆ-կրթիկեան, կը ծանուցանէ իւր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ՝ այժմ վարժեալ սկսած է շարունակել իւր նախկին գործը. որ է ընտիր ճաշակաւ եւ թէ զեղեցիկ ծաղիկներով զարդարուած ապակիներու մէջ թռչուններ եւ թէ որ եւ է չորքոտանիներ զմռսել, այնպէս որ Եւրոպայէ եկած այսպիսի ծաղկուած կտուրներու նորոգութիւնն եւս յանձն կառնու ընել:

Դիմել, Շիշլի, Օ մաս Պէյի Սրճարանին դէմ բացուած Եգիպտական Նոր դեղարանը, Ռուբէն էֆ. Մանկասարեանի, թիւ 137: 3—12

ՊԱՍՏԻԼԻՆ

բուժում շնորհիւ
Նսմարիս
Լուծիչ դարման
ապահով ազդեցութեամբ, ախորժելի և դիւրաւ ընկալելի

ՎԻՇԻԻ ԼՈՒԾԻՉ ՓՈՇԻԻՆ

Փարիզ, 6, ավընիւ Վիքթորիա եւ դեղարանք:

ED NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 27/9 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի:
Գշ. 28/10 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով
Դշ. 29/11 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին:
Դշ. 29/11 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին:
Եշ. 30/12 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 3ին յետ միջօրէի:
Ուր. 1/13 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին:

ԱԶԴ.— Նոյ 28 ,10 երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող զ գեւորք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբօլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ զաօող շոգենաւին 263

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ եւ Ընկ

Մարսիլիայէ և Պոլսոյ միջեւ կանոնաւոր շոգենաւ Բանող

Մեկնելէ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի դեկտ. 17ին (Ը. Ե.):

Բաթիլ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Աւելի և այլ տեղեկութիւն

Նաւուղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար ԹՈՒՄԱՍ ԲԸՐՊՈՒԼ

33 Մումհանէ փողոց թ. 10

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ΤΗΣ Α.Θ.Υ. ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ
ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ
ΠΡΑΓΑΣ ΧΡΥΣΟΥΝ ΔΙΑ ΚΟΝΙΑΚ
KONIAK
Σ. & Η. & Α. ΜΕΤΑΞΑ
ΣΥΜΒΟΛΟΝ
ΚΑΤΑΤΕΘΕΙΜΕΝΟΝ
ΔΙΠΛΩΜΑ ΤΙΜΗΣ ΔΙΑ ΚΟΝΙΑΚ

LA VIGNE—ԱՅԳԻ

ԳՈՆԵԱՔԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ Ի ՊԻՐԷՈՆ

EAU DE VIE DE VIN—COGNAC SUPERIEUR

ԶՈՒՏ ԽԱՂՈՂԷ ԵՒ ՀԻՆ ԳԻՆԻԷ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ՔՈՆԵԱՔ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐ

ՅՈՒՆԱՑ ԹԱԳԱՒՈՐԷՆ ՍՏԱՑԱԾ Ը Ս. ՓՐԿՉԻ ԱՍՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆԸ

Հայթայթիչք Յունաց Թագաւորին եւ Գահաժառանգ Քոնսթանտին իշխանին, ու Սերպիոյ Աղեքսանդր Թագաւորին:

Այլ եւ այլ ցուցահանդէսներէ ստացած 12 մեծ մրցանակներէ, պատւոյ վկայագրերէ եւ ոսկի մետալներէ զատ, վարձատրուած է նաեւ 1894 ի Անվերսի քոնեակի ցուցահանդէսէն, Վիէննայի, Բրակայի եւ Շ[illegible] արդի արուեստ[illegible] հանդէսներէն՝ ոսկի մետալներով, իբրեւ աղէկ գինիի ոգի (eau de vie de vi) պատւոյ վկայագիր ստացած է 1894 Պուքրէշի, 1895՝ Մոնաքոյի, 1895 Սէնդ-Էթիէնի ոսկի խաչով հանդերձ մեծ մրցանակ ոսկի խաչով մէկտեղ 1895 ին Վերոլինոյի, Ժընէվի արուեստահանդէսներէն եւ Շիքակոյի 1895 ի աշխարհահանդէսէն՝ իբրեւ զուտ միջէն խաղողի գինիով պատրաստուած քոնեաք:

Ասոնցմէ զատ Պրուքսէլի «առողջաբանական յառաջդիմութիւն» ընկերութիւնը Մեթաքսա քոնեակի պատուականութիւնը եւ անոր մեծ մրցանակ երբ ստացած ըլլալն իմանալով սոյն գործարանի տնօրէն Պ. Սպիրիտոն Մեթաքսան պատւոյ անդամ ընտրած է իրեն եւ վկայագիր ու մետալ-խաչ մը ղրկած է: Նմանապէս Փարիզի երկրագործական, ծեռագործական եւ վաճառականական ակադեմին զինքն անդամ ընտրած է եւ վկայագիր տուած:

Ս. եւ Ի. եւ Ա. Մեթաքսայի քոնեակը ու ֆրանսական սիստեմի վրայ երեք մեքենայով կը պատրաստուի

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՌՉԱԿ ՎԱՍՏԿԱԾ Է

Այս գ ործարանին տարեկան արտադրութիւնը կը հասնի 1,200,000 շիշ քոնեաքի Թուրքիոյ, Եգիպտոսի, Գերմանիոյ, Աւստրիոյ, Ռուսիոյ, Ռումանիոյ, Պուլկարիոյ եւ Եւրոպիոյ, ու Հնդկաստանի եւ Ամերիկայի այլ եւ այլ քաղաքներ զրկուած վաճառքին տարեկան քանակութիւնն է, ինչպէս պաշտօնապէս կը հաստատէն շոգ նաւային ընկերութեանց գործակալութիւններն ու Պիրէոնի քաղաքապետը. 35,000 սնտուկ եւ 900 տակառ. — Գործատի վաճառքին քանակն է 600,000 օխա որ կը գտնուի ի Պիրէոն, Աթէնքի, Ալիբէր, Նիփիդա, Բարթենակոյեն. Բաստնքաղնի փողոցներն՝ եւ երկաթուղիի կեդրոնատեղին գտնուած եօթը վաճառատեղիները մէջ:

Զուտ միջէն խաղողի գինիէ պատրաստուած այս Մեթաքսա քոնեակին ճշմարիտ ըլլալու մասին Յունաստանի եւ օտարազգի մեծանուն քիմիագէտներու կողմէ տարրալուծում կատարուած է:

Այս քիմիագէտներն են. — Ֆերտինան Ժան, քիմիագէտ Փարիզի առողջապահական եւ զննական ընկերութեան: Վոն Հարմիլ Ռօս, տնօրէն. Տոքթ. Ռուսէֆ, բրոֆէսոր եւ քիմիագէտ Սոֆիայի եւ Պուլկարիոյ իշխանին: Ս. Սթրաղի, բրոֆէսոր եւ Պուքրէշի քիմիագիտական համալսարանին տնօրէն: Տոքթոր Պեռնար բրոֆէսոր քիմիագիտութեան եւ բժիշկ Պուքրէշի արքայական պալատի: Տոքթ. Սպիրիտոն անդամ բժշկական ընկերութեան Պոլսոյ: Ք. Սինկրոս, քիմիագէտ վկայեալ Զուրիխի համալսարանէն: Եւ հռչակաւոր բժիշկներէն, ինչպէս Տոքթ. Զամպարօ փաշա ի Պոլիս. Տոքթ. Քոմանտարոյ՝ առաջին բժիշկ Յունաց հիւանդանոցին Աղեքսանդրիոյ, եւ Աթէնքի համալսարանին բրոֆէսոր եւ հիւանդանոցներու տնօրէն Տոքթ. Օրֆանիտէի, Գ. Աֆէնտուլի, Քարամիքա. Հանիմիխալի Քոնսօլո, Զէննի, Կալվանի ու Մաքաի: Ս. Ի. եւ Ա. Մեթաքսա գործարանը յանձն կառնէ վճարել 100,000 ֆրանք անոր որ կարենայ հաստատել թէ իր քոնեակին զտութեանը համար հրապարակ հանած անունները ու տիտղոսները ճշմարիտ չեն, եւ այն վկայականները իր գործարանին այցելողներուն տրամադրութեան ներքեւ դրուած ըլլալը կը ծանուցանէ:

Այսքան վկայագիր, պատւոյ մետալ, արքայական տիտղոս եւ հռչակաւոր գիտուններու կողմէ յանձնարարուած այս **ՄԵԴԱՔՍԱՅ ՔՈՆԵԱՔԸ** զուտ եւ ամենաընտիր ըլլալու մասին քնաւ տարակոյս չի մնար, որով նախամեծար կը համարուի:

Ընդհանուր ներկայացուցիչք ի Թուրքիա, ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ, Մումհանէ թիւ 42, Ղալաթիա:

LE VÉRITABLE THAPSIA
doit porter les Signatures
Ch. Le Perdriel Reboulleau
Les exiger pour éviter les accidents reprochés aux imitations.

TOILE VÉSICANTE
LE PERDRIEL
Action Prompte et Certaine
EXIGER LA COULEUR ROUGE
La plus ancienne. * La seule admise dans les Hôpitaux civils.

LE PERDRIEL et Cie, Paris.

ԴՈՒՔ ԱՆԶԱՄԲ ՇԻՆԵՑԷՔ
Ի ՑՈՒՑԺ ԽՆԱՅՈՂԱԲԱՐ
ՁԵՐ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐԸ
Համանման բնական ջուրերու՝ ապային
COMPRIMÉS DE VICHY ով,
որ պատրաստուած են
ՎԻՇԻԻ
Հոյակապ ջուրերէ հանուած աղերով
«Աղբիւրներ Ֆրանսական պետութեան»
Ժօուլ բրինէլ եւ Ընկ. Վիքթորիա ծառուղի, Փարիզ
Վարձակալ Ընկ. Վիշիի, Փարիզ-Տարանիկ եւ Ընկ. Փարիզ: 384

NECTAR
NEKTAP
VIEUX COGNAC
ΠΑΛΑΙΟΝ ΚΟΝΙΑΚ

ԶՈՒՏ ԽԱՂՈՂԷ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

Ի ՆՊԱՍՏ ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ

Սոյն ՆԵԿՏԱՐ անուամբ Գօնեագը, որ զուտ խաղողէ պատրաստուած ըլլալով իր տեսակին մէջ ոչ միայն պատուական ըմպելի մ'է, ապահովապէս կ'արհամարհէ մրցումներն այն օտար Գօնեագներուն, որոնք վերջին ժամանակներս ողողեցին հրապարակը: Այս ըմպելի ծեռնհաս մասնագէտներու եւ բժիշկներու կողմէ քննուելով հաստատուած է թէ՝ ոչ միայն բնաւ որ եւ է օտար տարր չպարունակեր առողջութեան վնասող, ընդհակառակը կրնայ ի հարկին հիւանդներու ալ տրուիլ իբր կազդուրիչ ըմպելի:

Այս պատուական Գօնեագ իր բաղադրութեան մասին ամէն ապահովութիւն ընծայելէ զատ, կոչուած է նաեւ նպաստի դիւրագոյն միջոց մը հանդիսանալու մեր քաղաքիս հասարակութեան ձեռքը, Բարեգործական Հաստատութեան մը՝ ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ համար: Ո՛վ որ գնէ շիշ մը սոյն Գօնեագէն նպաստած պիտի ըլլայ մեր այն անտէրունչ որբերուն: Այս իսկ ամենէն պարտաւորիչ շարժառիթն է, որով ամէն Հայ անհատ յիշեալ ըմպելիին պէտք ունեցած ատենը չդիմէ ուրիշ օտար Գօնեագներու: Այսչափ յանձնարարութիւն՝ կը բաւէ համոզելու համար մեր քաղաքիս հասարակութիւնը, որ ՆԵԿՏԱՐին գործածութեամբը թէ՝ անխառն ըմպելի մը ճաշակած պիտի ըլլայ եւ թէ անուղղակի կերպով պիտի նպաստէ մեր բարեգործական մէկ Հաստատութեան:

Կեդրոնատեղին Կ. Պոլիս Սուլթան Համամ թիւ 10, 14, 16 եւ Կալաթա Պէզիրճի Միւլքէթ խան թիւ՝ 57, 58 Մարտիկ էֆ. Շիրինեանի վաճառատուններ: 445 10—50

L'ANCRE ԼԱՆՔՐ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ	1871էն ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ
133 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ	206 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿ Ն ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. [illegible] Զ[illegible], կայս. եւ արք. ներքին խոր հրդա[illegible], նախագահ
» Թօմաս Հանսս, փոխ-նախագահ
» Ճէյմզ Հանս, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական
» Քօ[illegible] Նասօ » » » »
Անթուան Բրօյէշ տ'Օսթէն
Թէոտոր Բոնգէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՔ, կայս. արք. խորհ. դական

Ընդհանուր Գործակալ; Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ
Գ:իւր. Գործակալ, ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Կ. Պոլիս, Գօճամանօղլու խան թիւ 7, 302

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՒԻՔՍԻԷՔ ՔԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Ասոնց զմելիները Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօզէֆ Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ նշանաւոր մեծաշնորհեալ մարքան կը կրեն: Ոմանք այդ զմելիներու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական տառերը չճանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զմելիներուն վարկը կը կոտրեն:

Ճօզէֆ Նօվիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մարքան կը կրեն: Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընել զմելիներու, ածիլիներու, կտրիչներու եւ մկրատներու վրայ զետեղուած մարքային ու անգլիական տառերուն:

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26 ին հաստատուած է:

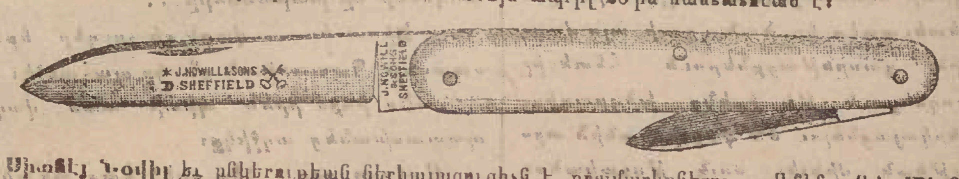

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլներ գործարանին:

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ: Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որք կը հաստատեն Միլնէրի դրամարկղներու անկոտրելիութիւնը:

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ յատ սեղանի դգալներ, պատառաքաղներ; դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առժամ քլիմէ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. նոյնպէս չաղացքի փոկեր ու մուրճեր, սեղանի յատուկ լամպարներ, սրահներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու ծովային զինուորական յատուկ կոճակներ, ճոխիայի մեքենաներ եւ այլն:

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ:

Թ. Ի.

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունի՞ք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցա՞ծ են կամ կը թափի՞ն: Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռօյալ-Վինտսօրի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ատենին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափիլն եայլն: Այս դեղ, որուն տէրը չքադրամի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է: Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է: Փափաքողաց պիտի ղրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն առանց որ և է ծախքի: Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրաներու և դեղագործներու քով

Վիրժինիի վարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ: Այս եւս կը ծախուի Ռօյալ Վինտսօրի ծախուած տեղերը:

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ
ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ
ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենապէս [illegible] պարունակ [illegible] Ամենակ Նոր, [illegible] և ամեն [illegible] փակ [illegible]:

Բաղկացեալ [illegible] զլին ու Ա[illegible] գրութեանց կազմութեան և [illegible] յայտ անհրաժեշտ նիւթերով:

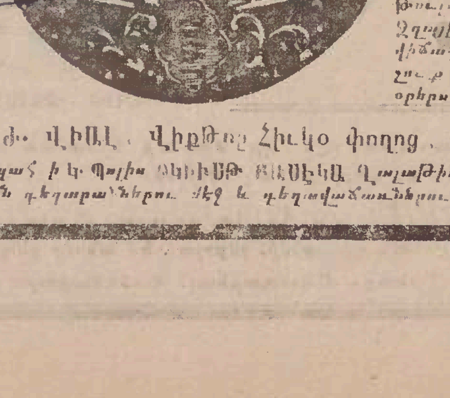

ՔԻՆԱՅՈՎ
ՄՍԻ ՀԻՒԹ
ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕ

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն աղքատ գեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, Փորհատութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, ևն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Զգայնի ուժգնութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաչար կ'երթան ենթակայ են մեր օրերս:

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Վիքթոր Հիւկօ փողոց, 14—ԼԻՈՆ 334

Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս ՕԿԻՒՍԹ ՔԱՆԵԼԱ Ղալաթիա, Մումհանէ, Թիւ 86. Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով: